

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM
pre odborné vzdelávanie a prípravu

Skupina
študijných a učebných odborov

32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI

Pracovná verzia 2.0

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa pod číslom s platnosťou od 1. septembra 2013 začínajúc prvým ročníkom.

Názov: **Štátny vzdelávací program pre skupinu učebných a študijných odborov 32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN A VÝROBA OBUVI**

Vydal: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Riešiteľ: Ing. Irena Jankovičová - Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bratislava

Spolupracovali:

3. revidované vydanie

Účinnosť: september 2013

© Štátny inštitút odborného vzdelávania

Obsah	Strana
1 Úvod do štátneho vzdelávacieho programu	7
1.1 Funkcia štátneho vzdelávacieho programu	7
1.2 Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu	8
1.3 Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu	8
2 Ciele výchovy a vzdelávania	9
3 Základné podmienky na realizáciu štátneho vzdelávacieho programu	10
3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania	10
3.2 Formy praktického vyučovania	11
3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	11
3.4 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie	13
3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	14
4 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	14
SKUPINA UČEBNÝCH ODBOROV NIŽŠIE STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE	15
5 Charakteristika skupiny odborov vzdelávania	16
5.1 Popis vzdelávacieho programu	16
5.2 Základné údaje	16
5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača	17
6 Profil absolventa	17
6.1 Celková charakteristika absolventa	17
6.2 Kľúčové kompetencie	18
6.3 Odborné kompetencie	19
7 Rámcové učebné plány	21
7.1 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory	21
7.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory	21
7.3 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín	23
7.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín	23
8 Vzdelávacie oblasti	25
8.1 Teoretické vzdelávanie	25
8.2 Praktická príprava	26
8.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory	27
8.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé učebné odbory	27
výroba obuvi	27

	výroba koženej galantérie	29
	kožušnícka výroba	30
SKUPINA UČEBNÝCH ODBOROV STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE		33
9	Charakteristika skupiny odborov vzdelávania	34
9.1	Popis vzdelávacieho programu	34
9.2	Základné údaje	35
9.3	Zdravotné požiadavky na uchádzača	35
10	Profil absolventa	35
10.1	Celková charakteristika absolventa	35
10.2	Kľúčové kompetencie	36
10.3	Odborné kompetencie	38
11	Rámcové učebné plány	40
11.1	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory	40
11.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory	40
11.3	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín	42
11.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín	42
12	Vzdelávacie oblasti	44
12.1	Teoretické vzdelávanie	45
12.2	Praktická príprava	45
12.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory	46
12.4	Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé učebné odbory	47
	remenárske sedlárske	47
	kožušnícke	49
	obuvnícke	51
SKUPINA ŠTUDIJNÝCH ODBOROV ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE		54
13	Charakteristika skupiny odborov vzdelávania	55
13.1	Popis vzdelávacieho programu	55
13.2	Základné údaje	56
13.3	Zdravotné požiadavky na uchádzača	57
14	Profil absolventa	58
14.1	Celková charakteristika absolventa	58
14.2	Kľúčové kompetencie	58
14.3	Odborné kompetencie	61
15	Rámcové učebné plány	63
15.1	Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou	63
15.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou	63
15.3	Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou s vyučovacím jazykom národnostných menšín	66

15.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou s vyučovacím jazykom národnostných menšín	66
15.5	Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania	69
15.6	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania	69
15.7	Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín	72
15.8	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín	72
15.9	Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory	75
15.10	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory	75
15.11	Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín	77
15.12	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín	78
16	Vzdelávacie oblasti	80
16.1	Teoretické vzdelávanie	80
16.2	Praktická príprava	81
16.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory	82
16.4	Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé študijné odbory	83
	výroba obuvi a galantérneho tovaru	83
	operátor kožiarskej výroby	85
	operátor kožušnickej výroby	87
	technik obuvníckej výroby	88
	kožiarstvo	90
SKUPINA ŠTUDIJNÝCH ODBOROV ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE (pomaturitné kvalifikačné štúdium)		93
17	Charakteristika skupiny odborov vzdelávania	94
17.1	Popis vzdelávacieho programu	94
17.2	Základné údaje	94
17.3	Zdravotné požiadavky na uchádzača	95
18	Profil absolventa	95
18.1	<i>Celková charakteristika absolventa</i>	
18.2	<i>Kľúčové kompetencie</i>	
18.3	<i>Odborné kompetencie</i>	
19	Rámcové učebné plány	96
19.1	Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou	96

19.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou	96
19.3	Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania	97
19.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania	98
20	Vzdelávacie oblasti	99
20.1	<i>Teoretické vzdelávanie</i>	
20.2	<i>Praktická príprava</i>	
	Prílohy	100
	Príloha 1 Vymedzenie pojmov	101
	Príloha 2 Odporúčané postupy na kontrolu a hodnotenie žiakov	102
	Príloha 3 Zásady pre tvorbu školského vzdelávacieho programu	103

1 ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Odborné vzdelávanie a príprava smeruje k získaniu kľúčových, všeobecných a odborných kompetencií, ku komplexnejším a prakticky zameraným vedomostiam a zručnostiam, ktoré umožnia rozvoj a celkový úspech jednotlivcov na základe vlastnej aktivity, sebauvedomenia a spolupráce nielen v známych situáciách, javoch a problémoch, ale aj v nových podmienkach ich riešenia a aplikácie.

1.1 Funkcia štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „OVP“) vymedzuje predstavu štátu o zameraní, obsahu a výsledkoch OVP pre danú skupinu študijných alebo učebných odborov.

ŠVP je

- a) štátom vydaný kurikulárny pedagogický dokument, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania a záväzné požiadavky na vzdelávanie na danom stupni vzdelania pre skupiny študijných a učebných odborov – vzdelávacie výstupy, ktoré musí žiak po ukončení štúdia dosiahnuť a preukázať,
- b) záväzný dokument, ktorý sú školy povinné rešpektovať a rozpracovať do svojich školských vzdelávacích programov,
- c) otvorený kurikulárny dokument, ktorý sa bude podľa potrieb a požiadaviek inovovať.

ŠVP je postavený na týchto **princípoch**:

- a) znížený dôraz na obsah vzdelávania, zvýšenie dôrazu na požadované kompetencie a výsledky vzdelávania,
- b) podpora autonómie a zodpovednosti škôl, pluralitného vzdelávacieho prostredia a vytvorenia konkurenčného prostredia medzi školami,
- c) rozvoj individuality každého jednotlivca,
- d) dôraz na požadované kľúčové kompetencie pre výkon povolania,
- e) akcent na cielovú kvalitu osobnosti žiaka ako potenciálneho zamestnanca,
- f) podpora zvýšenia kvality a efektivity vzdelávania vo vzťahu k rešpektovaniu vzdelávacích potrieb, študijných predpokladov, reálnych vzdelávacích podmienok, špecifických potrieb trhu práce v regiónoch škôl, dosiahnutých výsledkov práce školy, umožnenie rýchlych a potrebných inovácií, zlepšenie pedagogického a sociálneho prostredia,
- g) posilnenie odbornej a pedagogickej zodpovednosti a autonómie učiteľov,
- h) záväzný podklad pre tvorbu školských vzdelávacích programov.

Cieľom ŠVP je:

- a) príprava žiakov na úspešný a zmysluplný osobný, občiansky a pracovný život,
- b) lepšie uplatnenie absolventov škôl na trhu práce,
- c) schopnosť prispôbovať sa zmenám na trhu práce v rámci celoživotného vzdelávania,
- d) poskytovať možnosti ďalšieho vzdelávania.

ŠVP **vydáva a zverejňuje** Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky po prerokovaní so zamestnávateľmi, s príslušnými ministerstvami v rozsahu ich odvetvovej pôsobnosti, s príslušnými zamestnávateľmi, zriaďovateľmi škôl a ich profesijnými a záujmovými združeniami s celoslovenskou pôsobnosťou.

1.2 Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu

ŠVP v súlade so školským zákonom stanovuje:

- a) názov vzdelávacieho programu,
- b) ciele výchovy a vzdelávania v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- c) profil absolventa vo vzťahu k požiadavkám zamestnávateľov – kvalifikačné požiadavky, t. j. vzdelávacie výstupy,
- d) vzdelávacie oblasti,
- e) vzdelávacie štandardy,
- f) charakteristiku odboru vzdelávania, jeho dĺžku, formu výchovy a vzdelávania, vyučovací jazyk, stupeň vzdelania pre danú skupinu študijných alebo učebných odborov, ktorý sa dosiahne absolvovaním vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti,
- g) podmienky prijímania uchádzača na štúdium,
- h) formy praktického vyučovania,
- i) rámcové učebné plány,
- j) pedagogicko-organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania,
- k) spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania a prípravy, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní,
- l) povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie výučby,
- m) podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní,
- n) osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- o) zásady pre tvorbu školského vzdelávacieho programu.

1.3 Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program nižšieho stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania vrátane nadstavbového štúdia

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania pre pomaturitné štúdium

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

2 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi v súlade so školským zákonom:

- získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať s výnimkou pre nižšie stred-

- né odborné vzdelanie a stredné odborné vzdelanie,
- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
 - d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
 - e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
 - f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
 - g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
 - h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
 - i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty,
 - j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

3 ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Pre vzdelávanie v súlade s týmto ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú základné požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, normatífov priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti škôl vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v danom odbore vzdelávania. Iba ucelený, vzájomne sa podmieňujúci komplex požiadaviek umožní vytvoriť optimálne vzdelávacie prostredie.

3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania

Organizácia výchovy a vzdelávania v jednotlivých formách vzdelávania v teoretickom a praktickom vyučovaní sa uskutočňuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre realizáciu ŠVP platí školský zákon a príslušné vykonávacie predpisy.

Výchova a vzdelávanie sa v školách organizuje dennou formou štúdia alebo externou formou štúdia. Externá forma štúdia sa uskutočňuje ako večerná, diaľková alebo dištančná. V stredných školách možno dennú formu štúdia kombinovať s externou formou štúdia – kombinované štúdium. Večerné vzdelávanie je organizované pravidelne niekoľkokrát v týždni v rozsahu 10 až 15 hodín týždenne. Diaľkové vzdelávanie je organizované spravidla raz týždenne v rozsahu šesť až sedem konzultačných hodín, jedna konzultačná hodina je spravidla desať vyučovacích hodín. Dištančné vzdelávanie je vzdelávanie prostredníctvom korešpondencie, telekomunikačných médií a iných prostriedkov, pri ktorých spravidla nedochádza k priamym kontaktom medzi pedagogickým

zamestnancom a samostatne študujúcim žiakom. V stredných odborných školách sa odporúča kombinované štúdium, v ktorom sa kombinuje teoretické vzdelávanie formou dištančného vzdelávania a praktické vyučovanie formou denného štúdia (dištančná forma nie je žiaduca).

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách sú exkurzie a kurzy, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu; súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách môže byť aj školský výlet.

Vzhľadom na požadované vedomosti a zručnosti absolventov efektívne využívať možnosti výpočtovej techniky, môže škola realizovať pre žiakov v študijných odboroch poskytujúcich úplné stredné odborné vzdelanie, vzdelávacie aktivity zamerané na získanie niektorého medzinárodne uznávaného certifikátu potvrdzujúceho úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností v oblasti počítačovej gramotnosti. Vzdelávacie aktivity je možné organizovať vo výchovno-vzdelávacích zariadeniach alebo v inom vzdelávacom zariadení, ktoré určí škola.

3.2 Formy praktického vyučovania

Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách.

Formami praktického vyučovania pre skupinu odborov 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je pre:

- stredné odborné vzdelanie je odborný výcvik a praktické cvičenie,
- úplné stredné odborné vzdelanie je odborná prax a praktické cvičenia,
- úplné stredné odborné vzdelanie súvislé štúdium rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania odborný výcvik a praktické cvičenia,
- pre absolventov trojročných učebných odborov s úplným stredným odborným vzdelaním odborná prax a praktické cvičenia.

3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu, ktorý vychádza z tohto štátneho vzdelávacieho programu, môže žiak získať:

- 1) nižšie stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník dvojročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole alebo úspešne absolvoval posledný ročník odboru vzdelávania v odbornom učilišti. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje záverečnou skúškou. Cieľom záverečnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Záverečná skúška sa člení na písomnú, praktickú a ústnu časť. Záverečná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Záverečná skúška sa koná pred skúšobnou komisiou. Klasifikácia žiaka na záverečnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu a celkové hodnotenie vychádza z klasifikácie jej písomnej, praktickej a ústnej časti. Záverečnú skúšku môže žiak vykonať do troch rokov odo dňa, keď úspešne skončil posledný ročník strednej odbornej školy alebo odborného učilišťa. Dokladom o zís-

skanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je vysvedčenie o záverečnej skúške.

- 2) stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník najmenej trojročného a najviac štvorročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje *záverečnou skúškou*. Cieľom záverečnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Záverečná skúška sa člení na písomnú, praktickú a ústnu časť. Záverečná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Záverečná skúška sa koná pred skúšobnou komisiou. Klasifikácia žiaka na záverečnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu a celkové hodnotenie vychádza z klasifikácie jej písomnej, praktickej a ústnej časti. Záverečnú skúšku môže žiak vykonať do troch rokov odo dňa, keď úspešne skončil posledný ročník strednej odbornej školy alebo odborného učilišťa. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie o záverečnej skúške s doložkou a dokladom o získanej kvalifikácii výučný list.

- 3) úplné stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník najmenej štvorročného a najviac päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje *maturitnou skúškou*. Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom cieľových požiadaviek, ktoré sú zároveň vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Vo všeobecnosti sa maturitná skúška skladá z internej a externej časti. Externá časť maturitnej skúšky sa koná cez písomný test. Interná časť maturitnej skúšky sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedenia komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej súťažnej práce, realizácie a obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Odborná zložka maturitnej skúšky sa člení na teoretickú a praktickú časť. V nadstavbovom štúdiu sa zohľadňuje nadväznosť na príslušný učebný odbor. Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitná skúška sa koná pred skúšobnou komisiou.

Úplné stredné odborné vzdelanie získavajú žiaci úspešným ukončením posledného ročníka najmenej dvojročného a najviac trojročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole v nadväzujúcej forme pomaturitného štúdia. Zdokonaľovacie alebo inovačné pomaturitné štúdium sa ukončuje záverečnou pomaturitnou skúškou. Skúška sa skladá z teoretickej a praktickej časti odbornej zložky. Skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a koná sa pred skúšobnou komisiou. Kvalifikačné pomaturitné štúdium sa ukončuje odbornou zložkou maturitnej skúšky, ktorá nebola súčasťou predtým vykonanej maturitnej skúšky. Klasifikácia žiaka na maturitnej alebo pomaturitnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti. Celkové hodnotenie vychádza z klasifikácie písomnej, praktickej a ústnej časti. Dokladom o získanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je vysvedčenie o maturitnej skúške, v pomaturitných formách štúdia vysvedčenie o záverečnej pomaturitnej skúške. V študijných odboroch, v ktorých žiaci absolvujú najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučova-

nia, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax, je dokladom o získanej kvalifikácii výučný list.

3.4 Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu a je úlohou školy, aby tieto podmienky nielen akceptovala, ale ich podrobnejšie konkretizovala vo vlastnom ŠkVP podľa potrieb a požiadaviek konkrétneho učebného/študijného odboru, aktuálnych cieľov a reálnych možností.

Povinnosťou škôl je dodržať a splniť normatív priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti pre tie učebné/študijné odbory, pre ktoré bol schválený MŠVVŠ SR.

Všeobecné požiadavky a podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento vzdelávací program, sú nasledovné:

Základné priestorové podmienky

a) Zabezpečenie prevádzky školy

1. Školský manažment:

kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy
kancelária pre ekonomický úsek
príručný sklad s odkladacím priestorom
sociálne zariadenie
zasadačka

2. Pedagogickí zamestnanci školy:

zborovňa pre rokovania pedagogickej rady, kabinety pre učiteľov

3. Nepedagogickí zamestnanci školy:

kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu, príručný sklad s odkladacím priestorom, archív

4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne

5. Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky

6. Priestory pre centrálnu ovládanie didaktickej techniky

7. Knižnica

a) Exteriéry

1. Školský dvor

2. Školské ihrisko

b) Interiéry

1. Školská budova

2. Školská jedáleň alebo výdajňa stravy

Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – učebne pre teoretické vyučovanie

2. Odborné triedy – učebne pre vyučovanie odborných predmetov

3. Telocvičňa

4. Školské dielne

5. Skladové priestory

3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola je povinná vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov, ktoré podmieňujú vznik školských úrazov, poškodení zdravia a prevenciu v súlade s platnými právnymi predpismi. Konkrétne požiadavky na vytvorenie podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov budú rozpracované v jednotlivých odboroch prípravy.

4 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Táto časť ŠVP je v procese tvorby.

**Skupina
učebných odborov**

**32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI**

**STUPEŇ VZDELANIA:
NIŽŠIE STREDNÉ
ODBORNÉ VZDELANIE**

5 CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA

5.1 Popis vzdelávacieho programu

Vzdelávací program je určený pre žiakov, ktorí neúspešne ukončili základnú školu. Cieľom vzdelávacieho programu na tomto stupni vzdelania je vyučenie v odboroch výroba obuvi, výroba koženej galantérie a kožušnícka výroba.

Vzdelávací program na tomto stupni vzdelania poskytuje prípravu budúcej pracovnej sily, schopnej vykonávať pod dozorom alebo samostatne, jednoduché, pomocné a čiastkové kvalifikované pracovné činnosti v oblasti kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby.

Výsledkom odbornej prípravy sú základné teoretické poznatky súvisiace s ich praktickou aplikáciou učiva z technológie jednoduchých čiastkových odborných činností, vykonávaných prostredníctvom jednoúčelových strojov, nástrojov a pracovných pomôcok v činnostiach kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby. Odborný výcvik zameraný na osvojenie základných odborných zručností a ich ďalšie rozvíjanie a upevňovanie je vykonávaný pod vedením a kontrolou majstrov odbornej výchovy. Príprava v ňom je zameraná na zvládnutie práce s najpoužívanejšími druhmi základných, pomocných, doplnkových materiálov z hľadiska ich vlastností a spôsobov ich hospodárneho používania v kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výrobe v nadväznosti na ochranu životného prostredia.

Odbornú prípravu rozširujú odborné exkurzie a možnosti realizácie odborného výcviku aj na špecializovaných pracoviskách.

Vzdelávací program predstavuje novú koncepciu vzdelávania, obsahu, metód a foriem, stratégie a metód hodnotenia. Absolventi sú pripravovaní tak, aby sa u nich vytvorili predpoklady pre všestranný rozvoj osobnosti, aby sa rozvíjali vlastnosti potrebné pre uplatnenie v demokratickej spoločnosti. Získavajú všeobecné i odborné vzdelanie. Základným cieľom vzdelávacieho programu je pripraviť absolventa ako všestranne rozvinutú osobnosť.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto ŠVP. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienka prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

5.2 Základné údaje

nižšie stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Nižšie stredné odborné vzdelanie

Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Do 1. ročníka vzdelávacieho programu nižšieho stredného odborného vzdelávania môže byť prijatý uchádzač, ktorý neukončil vzdelávací program základnej školy v poslednom ročníku alebo posledný ročník neukončil úspešne
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Odborná príprava pre výkon jednoduchých a pomocných kvalifikovaných prác zameraných na priemyselné spracúvanie kože, kožušín a na výrobu a opravy obuvi vo veľkovýrobných podmienkach, ale aj v stredných a malých podnikoch
Možnosti ďalšieho štúdia:	Na štúdium odboru vzdelávania, ktorého úspešným absolvovaním získa žiak stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, môže byť prijatý žiak až po úspešnom získaní nižšieho stredného vzdelania.

5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť potvrdil všeobecný lekár pre deti a dorast. V prípade zmenenej pracovnej schopnosti je potrebné odporúčanie posudkovej komisie.

Konkrétne zdravotné požiadavky budú rozpracované v školskom vzdelávacom programe pre daný učebný odbor.

6 PROFIL ABSOLVENTA

6.1 Celková charakteristika absolventa

Absolventi učebných odborov skupiny 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi sú po úspešnom ukončení štúdia spôsobilí vykonávať v robotníckych profesiách jednoduché činnosti v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín, výroby obuvi a výroby galantérie vo veľkovýrobných podmienkach, ale aj v stredných a malých podnikoch. Sú pripravení plniť pracovné úlohy pri výrobe a opravách obuvi, kožiarskych, kožušníckych a galantérnych výrobkov.

Výkon jednoduchých manuálnych činností realizujú s použitím strojov, náradia a pracovných pomôcok pri dodržiavaní zodpovedajúcich technologických postupov. Pri práci využívajú elementárne znalosti z oblasti materiálov a vedia pracovať s ohľadom na ich vlastnosti a na ochranu životného prostredia. Pracovné úlohy zabezpečujú so

súčasným hospodárnym využívaním materiálov a energií pri dodržiavaní hygieny, bezpečnosti práce a ochrane pred požiarom.

Absolventi sa môžu uplatniť v pozíciách montážnych pracovníkov vo výrobe a v spracúvaní usní, kožušín, galantérie a výrobe a opravách obuvi. Ich činnosť spočíva vo výkone jednoduchých operácií rozmiestňovania, umiestňovania a pripevňovania jednotlivých komponentov do celku s použitím ručného náradia alebo strojného zariadenia.

Štúdium odborov špeciálne prispôsobených potrebám žiakov pochádzajúcim zo sociálne a jazykovo špecifického prípadne inak znevýhodneného prostredia, im umožňuje získať odborné, vedomostné a osobnostné spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné na to, aby sa stali adaptabilnou a integrovanou súčasťou spoločnosti.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

6.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť ľahšie matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať jednoduché informácie,
- pracovať s elektronickou poštou.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom.

6.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- vysvetliť základnú odbornú terminológiu svojho odboru,
- pomenovať bežné druhy surovín, materiálov a chybný materiál podľa príslušného odboru a produktov výroby,

- popísať stroje a ich základné funkcie, náradie a pracovné pomôcky,
- vymedziť základné pracovné postupy pri výkone jednoduchých pracovných činností,
- pomenovať základné výrobky svojho odboru,
- uviesť zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarne predpisy, predpisy hygieny,
- pomenovať možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s príslušnou pracovnou činnosťou,
- opísať možnosti svojho osobnostného rozvoja a možnosti uplatnenia na trhu práce,
- uviesť základné pravidlá plánovania a hospodárenia s peniazmi,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti,
- vysvetliť postup pri reklamácií chybného tovaru.
- vysvetliť na príklade postup pri zakladaní remeselnej živnosti.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- používať základnú odbornú terminológiu
- pripraviť pracovisko,
- pracovať v súlade so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia,
- zvoliť správne pracovné postupy pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií,
- čítať technickú a technologickú dokumentáciu,
- vykonávať jednoduché odborné práce podľa predpísaných technologických postupov,
- používať zodpovedajúce materiály s ohľadom na ich vlastnosti,
- pripraviť ručné náradie, potrebné pomôcky a materiály,
- vykonať jednoduché nastavenie strojov a ich obsluhu, údržbu a bežné ošetrovanie,
- odkladať a správne ukladať výrobky, nástroje a náradie,
- dodržiavať technologickú a pracovnú disciplínu, parametre kvality procesov a výrobkov,
- využívať hospodárne materiály, energiu a stroje.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- manuálnou zručnosťou v jednoduchých činnostiach konkrétneho odboru,
- trpezlivosťou, vytrvalosťou a adaptabilitou,
- schopnosťou počúvať,
- starostlivosťou o svoje zdravie.
- schopnosťou pracovať samostatne aj v skupine.

7 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

7.1 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4	126
Odborné vzdelávanie	5	157,5
Disponibilné hodiny	51	1606,5
CELKOM	60	1890

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4	126
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	5	157,5
Teoretické vzdelávanie	2	63
Praktická príprava	3	94,5
Disponibilné hodiny i)	51	1606,5
SPOLU	60	1890
Záverečná skúška		

7.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 30 hodín a maximálne 32 hodín, za celé štúdium minimálne 60 hodín a maximálne 64 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v učebných odboroch sa

realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 31,5 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podľa podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Na hodinách určených pre všeobecné vzdelávanie sa učia predmety podľa výberu školy. Škola uskutočňuje výber všeobecnovzdelávacích predmetov tak, aby podporila získanie všeobecných kompetencií žiakov na požadovanej úrovni. Zoznam všeobecnovzdelávacích predmetov, z ktorých si škola môže voľiť: slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk, občianska náuka, dejepis, geografia, matematika, informatika, fyzika, chémia, biológia, etická/náboženská výchova (na cirkevných školách náboženstvo), umenie a kultúra, telesná a športová výchova. Predmet náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou alebo občianskou náukou (na cirkevných školách náboženstvo) je povinnou súčasťou vzdelávania.
- g) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. **Na praktickú prípravu sa z kapacity disponibilných hodín vyčlení 43 hodín, na teoretické vyučovanie všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov sa vyčlení 8 disponibilných hodín.**
- k) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Trvá tri dni po šesť vyučovacích hodín.

7.3 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelanie	5	157,5
Odborné vzdelanie	5	157,5
Disponibilné hodiny	50	1575
CELKOM	60	1890

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	5	157,5
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	5	157,5
Teoretické vzdelávanie	2	63
Praktická príprava	3	94,5
Disponibilné hodiny i)	50	1575
SPOLU	60	1890
Účelové kurzy/učivo		
Záverečná skúška		

7.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 30 hodín a maximálne 32 hodín, za celé štúdium minimálne 60 hodín a maximálne 64 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v učebných odboroch sa

realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 31,5 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie a ďalšie kurzy, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podľa podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Na hodinách určených pre všeobecné vzdelávanie sa učia predmety podľa výberu školy. Škola uskutočňuje výber všeobecnovzdelávacích predmetov tak, aby podporila získanie všeobecných kompetencií žiakov na požadovanej úrovni. Zoznam všeobecnovzdelávacích predmetov, z ktorých si škola môže voliť: vyučovací jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, cudzí jazyk, občianska náuka, dejepis, geografia, matematika, informatika, fyzika, chémia, biológia, etická/náboženská výchova (na cirkevných školách náboženstvo), umenie a kultúra, telesná a športová výchova. Predmet náboženská výchova (na cirkevných školách náboženstvo) v alternatíve s etickou výchovou alebo občianskou náukou je povinnou súčasťou vzdelávania.
- g) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. **Na praktickú prípravu sa z kapacity disponibilných hodín vyčlení 43 hodín, na teoretické vyučovanie všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov sa vyčlení 8 disponibilných hodín.**
- k) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Trvá tri dni po šesť vyučovacích hodín.

8 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie pripravuje žiakov na zvládnutie jednoduchých a pomocných kvalifikovaných prác zameraných na priemyselné spracúvanie kože, kožušín a na výrobu a opravy obuvi vo veľkovýrobných podmienkach, ale aj v stredných a malých podnikoch. Základným cieľom odborného vzdelávania je osvojenie vedomostí a zručností potrebných pre zvládnutie celého okruhu učiva v príslušnom odbore štúdia a súčasne rozvoj schopnosti prenášať získané vedomosti a zručnosti do praktickej činnosti. Žiaci sa počas štúdia v teoretickom a praktickom vyučovaní pripravujú na priamy vstup do povolania alebo na pokračovanie v štúdiu.

Odborné teoretické poznatky z oblasti základných a pomocných materiálov, používania pracovných pomôcok, nástrojov a obsluhy strojov, pracovných postupov a základných a pomocných pracovných činností, sú integrálnou súčasťou odborného výcviku, ktorý vytvára podmienky pre osvojovanie, praktické overovanie a upevňovanie základných manuálnych odborných zručností a návykov žiakov.

V odbornom vzdelávaní sa žiaci naučia zvoliť vhodné materiály s ohľadom na ich vlastnosti a vo vzťahu k druhu výrobku, osvoja si zodpovedajúcu manipuláciu s ním. Naučia sa pripraviť pracovné prostriedky a materiály, vybrať správne technologické postupy a zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií. Osvoja si výkon jednoduchých pracovných činností v súlade s predpísanými pracovnými postupmi pri dodržiavaní zásad a predpisov ochrany, bezpečnosti a hygieny práce, predpisov protipožiarnej ochrany. Naučia sa bežnej údržbe pracovných prostriedkov a strojov a osvoja si dôležitosť hospodárneho zaobchádzania so všetkými komponentmi výrobného procesu.

Žiaci sa naučia porozumieť otázkam fungovania jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti vo vzťahu k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb. Pri spracovaní školských vzdelávacích programoch sa odporúča dôkladne preštudovať dokument Národný štandard finančnej gramotnosti (ďalej len Národný štandard) a až potom následne zvážiť, ktoré tematické celky z neho budú zaradené do vzdelávania tak, aby vyhovovali potrebám a individuálnym schopnostiam žiakov v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať Národný štandard na vytvorenie nových tematických celkov, tém alebo podtém v rámci učebných osnov rôznych odborných predmetov a dôsledne zabezpečiť medzipredmetové vzťahy.

Obsah odborného vzdelávania rozvíja vedomosti, zručnosti, návyky a formuje postoje v súlade s požiadavkami profilu absolventa, ktoré sú nevyhnutné pre zvládnutie budúceho povolania a pomôžu absolventovi v jeho rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii a pri vstupe na trh práce.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

8.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory.

Spoločné vzdelávacie štandardy:

- Ekonomické vzdelávanie - zamerané na základné otázky sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu,

Špecifické vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu. Oblasť zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné nielen pre uplatnenie absolventa na trhu práce, ale aj pre ďalšiu možnú vzdelávaciu orientáciu

V teoretickom vzdelávaní je obsah prípravy orientovaný na získanie základných vedomostí o organizácii výroby o najpoužívanejších druhoch základných a pomocných materiálov, ich vlastností a hospodárneho využívania v jednotlivých činnostiach v rámci technologických postupov. Obsahom vzdelávania je pochopenie súvislosti a nadväznosti pracovných postupov, dodržiavania technologickej disciplíny a kvality práce, osvojenie bezpečnostných, hygienických a protipožiarnych predpisov a orientácie v základných vzťahoch svojho odboru k životnému prostrediu.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Vzdelávacie oblasti sú štruktúrované prostredníctvom odborov vzdelávania v nadväznosti na všeobecne záväzné právne predpisy a následnú tvorbu školských vzdelávacích programov pre jednotlivé učebné odbory.

8.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktická príprava sa uskutočňuje formou odborného výcviku, ktorý zjednocuje teoretické vedomosti s praktickými zručnosťami pri naplnení stanovených výkonových a obsahových štandardov. Zameriava sa na vzdelávanie žiakov v odborných činnostiach odboru štúdia s cieľom rozvíjania vzťahu k plneniu pracovných povinností a zodpovednosti za výsledok svojej pracovnej činnosti. Obsahový štandard je zameraný na vytváranie, osvojenie a upevňovanie základných manuálnych zručností a návykov potrebných pre výkon jednoduchých pracovných činností podľa technologického a pracovného postupu v odbore, na efektívnu organizáciu práce za súčasného hospodárneho využívania surovín, materiálov a energií a bezpečného používania strojov, nástrojov a pomôcok. Neoddeliteľnou súčasťou praktickej prípravy je praktické osvojenie dodržiavania hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom vychádzajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

8.3 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY SPOLOČNÉ PRE VŠETKY UČEBNÉ ODBORY

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- opísať svoje možnosti uplatnenia sa na trhu práce a svojho osobnostného a kariérneho rozvoja,
- opísať základné pravidlá plánovania a hospodárenia s peniazmi,
- vysvetliť postup pri reklamacii chybného tovaru,
- vysvetliť na príklade postup pri zakladaní remeselnej živnosti.

Obsahové štandardy

Svet práce

Učivo je zamerané na osvojenie základných pojmov sveta práce, žiak sa učí o voľbe povolania, hodnotení vlastných schopností, o tom ako sa uchádzať o zamestnanie. Učí sa porozumieť pracovným podmienkam vzniku, zmeny a zániku pracovného pomeru. Žiak získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiak spoznáva základné pravidlá riadenia vlastných financií. Naučí sa orientovať v oblasti finančných inštitúcií za súčasného používania základných pojmov v oblasti finančníctva a sveta peňazí.

Spotrebiteľská výchova

Cieľom je naučiť žiaka orientovať sa v problematike spotrebiteľskej výchovy a ochrany práv spotrebiteľa, oboznámiť s právami a povinnosťami spotrebiteľa, so základmi reklamy z hľadiska spotrebiteľa, získať informácie o spotrebe a životnom prostredí, o výžive a spotrebiteľskej bezpečnosti.

Výchova k podnikaniu

Obsah učiva je zameraný na výchovu k podnikaniu, podstatu podnikateľskej činnosti a na rôzne formy malého a stredného podnikania a jeho podpore štátom. Žiak sa oboznamuje s problematikou finančného zabezpečenia súkromného podnikania, so základmi podnikateľskej etiky, učí sa zodpovednosti podnikania voči spotrebiteľom a štátu.

8.4 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY ŠPECIFICKÉ PRE JEDNOTLIVÉ UČEBNÉ ODBORY

Učebný odbor VÝROBA OBUVI

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu obuvníckej výroby,
- pomenovať najpoužívanejšie druhy surovín a materiálov obuvníckej výroby a chybný materiál,
- vymenovať výrobky svojho odboru,
- opísať základné pracovné postupy pri výkone jednoduchých pracovných činností v obuvníckej výrobe,
- opísať základné funkcie strojov a zariadení, spôsoby ich obsluhy a údržby,
- identifikovať vo vzťahu k jednoduchým pracovným činnostiam obuvníckej výroby vhodné pracovné

<p>pomôcky, nástroje a pracovné podmienky,</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príklady možných zdrojov znečisťovania životného prostredia súvisiace s obuvníckou výrobou, - vysvetliť význam dodržiavania zásad a predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, predpisov hygieny a životného prostredia súvisiacich s pracovnou činnosťou
Obsahové štandardy
<p><u>Základné, pomocné, doplnkové a ďalšie materiály a ich použitie</u></p> <p>Žiaci získajú vedomosti o surovinách, ktoré tvoria materiálovú základňu obuvníckej výroby. Zoznámia sa so základnými, pomocnými, doplnkovými a ďalšími materiálmi používanými pri výrobe obuvi. Získajú základné poznatky o vlastnostiach a možnostiach použitia jednotlivých druhov materiálov a orientačne aj spôsoboch ich získavania a spracovania.</p> <p>Naučia sa rozpoznávať elementárne druhy chýb materiálov a ich dosah na kvalitu výsledného produktu.</p> <p><u>Základy obuvníckej výroby</u></p> <p>Obsahový štandard poskytuje teoretické vedomosti z oblasti jednoduchých pracovných postupov a výrobných spôsobov, využívania pracovných nástrojov, pomôcok, strojov a zariadení používaných v obuvníckej výrobe. Žiaci sa zoznámia s jednotlivými druhmi výrobkov, ich rozdelením a spôsobmi ich výroby. Získajú prehľad o technologickej dokumentácii, ekonomickej stránke výroby a efektívnych spôsoboch organizácie práce na svojom pracovisku.</p> <p><u>Obsluha strojov a zariadení</u></p> <p>Obsah učiva vedie k poznatkom o pracovných pomôckach, strojoch a zariadeniach, ich obsluhu a údržbe. Žiaci sa naučia teoretickým základom obsluhy jednoduchých strojov a zariadení, nastavenia strojov a ich údržby.</p>
PRAKTICKÁ PRÍPRAVA
Výkonové štandardy
<p><u>Absolvent vie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržiavať hygienické zásady a zásady bezpečnosti práce a požiarnej ochrany, - zvoliť vhodné materiály s ohľadom na ich vlastnosti, - pripraviť pracovné prostriedky a materiály, - vybrať správne technologické postupy, - vykonávať v súlade s predpísanými pracovnými postupmi jednoduché pracovné činnosti, - zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií, - zabezpečovať bežnú údržbu pracovných prostriedkov a strojov, - zaobchádzať hospodárne s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami, - vykonávať pracovné činnosti s dodržiavaním zásad ochrany životného prostredia.
Obsahové štandardy
<p><u>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci</u></p> <p>Žiaci si osvoja základné zásady bezpečnosti pri práci, požiarnej prevencie a hygieny práce na pracovisku, ako neoddeliteľnej súčasť starostlivosti o zdravie a bezpečnosť všetkých účastníkov na pracovisku. Získajú poznatky o nevyhnutnosti ich dodržiavania, osvoja si používanie osobných ochranných prostriedkov a pomôcok, naučia sa rozpoznávať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci a predchádzať im.</p> <p><u>Miesto výkonu pracovných činností</u></p> <p>Obsahový štandard je zameraný na zoznámenie žiakov s hlavnými pracovnými činnosťami, pracovným prostredím, usporiadaním, organizáciou, zariadením pracoviska. Žiaci si osvoja základné činnosti súvisiace s prípravou pracoviska pred začatím prevádzky, zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti počas vlastnej prevádzky a po ukončení pracovnej činnosti v prevádzke.</p> <p><u>Základné pracovné operácie</u></p> <p>Žiaci získajú základné zručnosti potrebné pre kvalifikovaný výkon jednoduchých pracovných činností v súlade s predpísanými pracovnými postupmi. Naučia sa zvoliť si najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní pomocných a jednoduchých pracovných operácií pri zhotovovaní častí výrobkov a jednoduchých výrobkov podľa technologických postupov. Získajú zručnosti pri používaní základných, pomocných</p>

a doplnkových materiálov s ohľadom na ich vlastnosti. Obsahom tohto štandardu je osvojenie základných pracovných úkonov a operácií v postupnom slede od najjednoduchších k zložitejším, v celom výrobnom procese.

Pre kvalitný výkon pracovných činností sa naučia pripraviť potrebné materiály, pomôcky, náradie, nástroje, vykonávať základnú obsluhu strojov a zabezpečiť ich bežnú údržbu Okruhy učiva umožnia žiakom získať zručnosti v zhotovovaní častí výrobkov alebo jednoduchých výrobkov v prípravných a jednoduchých prácach, v základoch ručného a strojového šitia, spájania jednotlivých súčiastok a dielcov, za súčasného hospodárneho využívania materiálov a energií a dodržiavania zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny a životného prostredia.

Učebný odbor VÝROBA KOŽENEJ GALANTÉRIE

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu,
- vymenovať výrobky svojho odboru,
- rozoznať bežné druhy surovín a materiálov používaných v galantérnej výrobe a chybný materiál,
- popísať základné pracovné postupy pri výkone jednoduchých pracovných činností v galantérnej výrobe,
- popísať základné funkcie strojov a zariadení používaných pri výrobe koženej galantérie, ich obsluhu a údržbu,
- pomenovať možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s galantérnou výrobou,
- vysvetliť význam dodržiavania zásad a predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, predpisov hygieny a životného prostredia súvisiacich s pracovnou činnosťou.

Obsahové štandardy

Základné, pomocné, doplnkové a ďalšie materiály a ich použitie

Obsah učiva poskytuje ucelené poznatky o surovinovej základni a najpoužívanejších druhoch základných, pomocných, doplnkových a ďalších druhov materiálov galantérnej výroby. Žiaci získajú vedomosti o vlastnostiach materiálov a spôsoboch ich hospodárneho a praktického používania a o odbornom zaobchádzaní s materiálmi používanými v jednotlivých pracovných činnostiach.

Naučia sa rozpoznávať základné druhy chýb materiálov a ich dosah na kvalitu výsledného produktu.

Základy galantérnej výroby

Obsahový štandard poskytuje základné vedomosti o výrobe drobnej a strednej galantérie, o základných technologických postupoch, spôsoboch oddeľovania materiálov a opracovania dielcov. Žiaci získajú základné vedomosti o spôsoboch spájania dielcov – lepením, nitovaním a šitím. Naučia sa základné technológie výroby galantérnych výrobkov, používanie kovania a iných materiálov.

Žiaci získajú vedomosti o dôležitosti hospodárnosti, technologickej disciplíny, efektívneho využívania materiálov a dodržiavania zásad bezpečnosti práce a požiarnej ochrany.

Obsluha strojov a zariadení

Žiaci získajú poznatky o pracovných pomôckach, strojoch a zariadeniach, ich obsluhu a údržbu. Naučia sa teoretickým základom obsluhy jednoduchých strojov a zariadení, nastavenia strojov a ich údržby.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- aplikovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a protipožiarnej ochrany,
- vykonávať v súlade s predpísanými pracovnými postupmi jednoduché pracovné činnosti,
- zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií,
- zvoliť vhodné materiály s ohľadom na ich vlastnosti,
- pripraviť náradie, nástroje, potrebné pomôcky a materiály,

<ul style="list-style-type: none"> - vykonávať jednoduché nastavenie strojov a ich bežné ošetrovanie, obsluhu a údržbu, - zaobchádzať hospodárne s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami, - vykonávať pracovné činnosti s dodržiavaním technologickkej a pracovnej disciplíny.
Obsahové štandardy
<p><u>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci</u></p> <p>Žiaci si osvoja základné zásady bezpečnosti pri práci, požiarnej prevencie a hygieny práce na pracovisku, ako neoddeliteľnej súčasť starostlivosti o zdravie a bezpečnosť všetkých účastníkov na pracovisku. Získajú poznatky o nevyhnutnosti ich dodržiavania, osvoja si používanie osobných ochranných prostriedkov a pomôcok, naučia sa rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci a predchádzať im.</p> <p><u>Miesto výkonu pracovných činností</u></p> <p>Obsahový štandard je zameraný na zoznámenie žiakov s hlavnými pracovnými činnosťami, pracovným prostredím, usporiadaním, organizáciou, zariadením pracoviska. Žiaci si osvoja základné činnosti súvisiace s prípravou pracoviska pred začatím prevádzky, zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti počas vlastnej prevádzky a po ukončení pracovnej činnosti v prevádzke.</p> <p><u>Základné pracovné operácie</u></p> <p>Obsah učiva je zameraný na získanie základných zručností žiakov, potrebných pre kvalifikovaný výkon jednoduchých pracovných činností, v súlade s predpísanými pracovnými postupmi. Žiaci sa naučia zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní pomocných a jednoduchých pracovných operácií pri zhotovovaní častí výrobkov a jednoduchých výrobkov podľa technologických postupov. Osvoja si používanie základných, pomocných a doplnkových materiálov s ohľadom na ich vlastnosti. Žiaci sa naučia v celom výrobnom procese vykonávať základné pracovné úkony a operácie od jednoduchších k zložitejším.</p> <p>Pre kvalitný výkon pracovných činností sa naučia pripraviť potrebné materiály, pomôcky, náradie, nástroje, vykonávať základnú obsluhu strojov a zabezpečiť ich bežnú údržbu. Žiaci získajú zručnosti v zhotovovaní častí výrobkov alebo jednoduchých výrobkov v prípravných a jednoduchých prácach, v základoch ručného a strojového šitia, spájania jednotlivých súčiastok a dielcov. Osvoja si hospodárne využívanie materiálov a energií a dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny a životného prostredia.</p>

<p>Učebný odbor KOŽUŠNÍCKA VÝROBA</p>
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť základnú odbornú terminológiu, - vymenovať výrobky kožušnickej konfekcie, - pomenovať suroviny tvoriace materiálúvú základňu kožušnickej výroby, - uviesť základné spôsoby získavania kožušín, spôsoby sťahovania a konzervovania kožušín - vymenovať chyby kožušín a ich vplyv na hodnotu kožušinových výrobkov, - popísať syntetické kožušiny a ich vlastnosti, - rozoznať druhy základných, pomocných a doplnkových materiálov používaných v kožušnickej výrobe, - popísať základné funkcie strojov, - orientovať sa v základnej technickej a technologickej dokumentácii, - vymedziť základné pracovné postupy pri výkone jednoduchých pracovných činností vo výrobe a pri opravách jednoduchých kožušinových výrobkov, - pomenovať možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s výrobou, - uviesť základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarne predpisy, predpisy hygieny.
Obsahové štandardy
<u>Materiálová základňa kožušnickej výroby</u>

Odborné teoretické informácie sú zamerané na sprostredkovanie elementárnych poznatkov o surovinách tvoriacich materiálovú základňu kožušnickej výroby, Žiaci sa naučia rozoznávať najpoužívanejšie druhy kožušín, oboznámia sa so zložením remeňa a srsti kožušín. Získajú základné poznatky o vlastnostiach materiálov a spôsoboch ich hospodárneho a praktického používania v jednotlivých pracovných činnostiach. Žiaci sa ďalej oboznámia so získavaním kožušín, spôsobmi sťahovania a konzervovania kožušín, spoznajú syntetické materiály a najpoužívanejšie druhy základných, pomocných, doplnkových a ďalších materiálov v kožušnickej výrobe.

Základy kožušnickej výroby

Obsahový štandard zahŕňa v integrovanej forme teoretické vedomosti z oblasti jednoduchých pracovných postupov pri príprave, šití a opravách kožušnickej výroby s použitím zodpovedajúceho náradia, prídavných zariadení, pracovných pomôcok a strojov kožušnickej výroby. Žiaci sa oboznámia s pracovnými postupmi pri ručnom a strojovom šití, osvoja si teoretické zásady v krájaní a jednoduchom zosadzovaní kožušín, v napínaní jednoduchých výrobkov. Získajú prehľad o rôznych druhoch úpravy srsti kožušín, zhotovovaní jednoduchých kožušnickej výroby a triedení kožušín. Informatívne sa oboznámia s vyhľadávaním základných druhov chýb materiálov a možnosťami ich opráv. Získajú prehľad o technologickej dokumentácii, oboznámia sa s efektívnymi spôsobmi organizácie práce na svojom pracovisku. Osvoja si poznatky o bezpečnostných, hygienických a protipožiarňových predpisoch, technologickej disciplíne, kvalite práce a o dôležitosti ich dodržiavania.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- dodržiavať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a protipožiarnej ochrany,
- vykonávať v súlade s predpísanými pracovnými postupmi jednoduché pracovné činnosti,
- zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií,
- pracovať podľa technologických postupov,
- opravovať jednoduché druhy kožušínových výrobkov z prírodných aj syntetických materiálov,
- triediť kožušiny podľa akosti a veľkosti,
- používať vhodné materiály s ohľadom na ich vlastnosti,
- ochraňovať kožušiny pred škodcami,
- pripraviť náradie, nástroje, potrebné pomôcky a materiály,
- vykonať jednoduché nastavenie strojov a ich bežné ošetrovanie a údržbu,
- využívať hospodárne materiály, energiu a stroje,
- dodržiavať technologickú a pracovnú disciplínu.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiaci si osvoja základné zásady bezpečnosti pri práci, požiarnej prevencie a hygieny práce na pracovisku, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou starostlivosti o zdravie a bezpečnosť všetkých účastníkov na pracovisku. Získajú poznatky o nevyhnutnosti dodržiavania bezpečnostných, hygienických a protipožiarňových zásad, používania osobných ochranných prostriedkov a pomôcok, naučia sa rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci a predchádzať im.

Miesto výkonu pracovných činností

Obsah učiva je orientovaný na oboznámenie pracovným prostredím, usporiadaním, organizáciou, zariadením pracoviska a hlavnými pracovnými činnosťami. Žiaci si osvoja základné činnosti súvisiace s prípravou pracoviska pre začatím prevádzky, zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti počas vlastnej prevádzky a po ukončení pracovnej činnosti v prevádzke.

Základné pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na získanie základných zručností žiakov, potrebných pre kvalifikovaný výkon jednoduchých pracovných činností, v súlade s predpísanými pracovnými postupmi. Žiaci sa naučia zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní pomocných a jednoduchých pracovných operácií pri zhotovovaní častí výrobkov a jednoduchých výrobkov podľa technologických postupov. Naučia sa opravovať jednoduché kožušínové výrobky z prírodných usní aj umelých materiálov. Pri výrobe alebo oprave

kožušinových výrobkov budú využívať poznatky o vlastnostiach použitého materiálu. Osvoja si, že pre zabezpečenie kvalitného výkonu pri šití alebo opravách kožušinových výrobkov je nevyhnutná príprava potrebných pomôcok, materiálov, náradia a nástrojov. Naučia sa jednoduchému nastavovaniu strojov, ich obsluhu a bežnej údržbe, ako dôležitej súčasti pre zabezpečenie nerušeného pracovného výkonu. V celom výrobnom procese si osvoja postupnosť pracovných úkonov a operácií od jednoduchších k zložitejším. Súčasťou vzdelávania je osvojenie dodržiavania technickej a pracovnej disciplíny a zásad efektívneho a hospodárneho využívania všetkých súčastí výrobného procesu a dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny a životného prostredia.

**Skupina
učebných odborov**

**32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI**

**STUPEŇ VZDELANIA:
STREDNÉ
ODBORNÉ VZDELANIE**

9 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

9.1 Popis vzdelávacieho programu

Cieľom vzdelávacieho programu učebných odborov skupiny 32 spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je vzdelávanie a výchova kvalifikovaných odborníkov pre oblasť obuvníckej, kožiarskej a kožušníckej výroby. Príprava zodpovedá potrebám budúceho remeselníka alebo technického pracovníka v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín a výroby obuvi, poskytovania služieb a tiež v oblasti drobného prípadne stredného podnikania. Profilácia absolventov umožňuje ich rýchlejšiu adaptáciu a prispôsobenie požiadavkám praxe a práci pri uplatňovaní nových progresívnych technológií za súčasnej ochrany pracovného aj životného prostredia.

Vzdelávací program predstavuje novú koncepciu vzdelávania, obsahu, metód a foriem, stratégie a metód hodnotenia. Absolventi sú pripravovaní tak, aby sa u nich vytvorili predpoklady pre všestranný rozvoj osobnosti, aby sa rozvíjali vlastnosti potrebné pre ich uplatnenie v demokratickej spoločnosti. Získavajú všeobecné i odborné vzdelanie.

Štátny vzdelávací program zahŕňa teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach priemyselného spracovania kože, kožušín a vo výrobe obuvi. V oblasti výroby remenárskych, sedlárskeho, galantérnych a obuvníckych výrobkov obsahuje zodpovedajúci rozsah odborných činností v technológiách, pri používaní ručných nástrojov, strojov a zariadení a špeciálnych pomôcok. V oblasti kožušníckej výroby zahŕňa činnosti zamerané na spracúvanie rôznych druhov prírodných a umelých kožušín, na prípravu, šitie, opravy úpravy a prepracovanie kožušníckych výrobkov.

Získané teoretické poznatky podľa konkrétnych učebných odborov žiaci následne uplatňujú v praktickej príprave, kde sa v samostatnej práci utvárajú, rozvíjajú a upevňujú ich odborné zručnosti v odborných činnostiach.

Vzdelávací program je koncipovaný s ohľadom na požiadavky praxe v odvetví kožiarskej, kožušníckej a obuvníckej výroby a umožňuje prípravu absolventov schopných prispôbiť sa meniacim podmienkam slovenského aj európskeho trhu práce, pripraví absolventov na prácu vo veľkých podnikoch, ale aj v malých špecializovaných firmách. Štátny vzdelávací program poskytuje nevyhnutný základ vedomostí a zručností, pričom efektívnosť vzdelávania spočíva hlavne na pružnosti školských vzdelávacích programov a schopnosti škôl reagovať na potreby trhu, potreby regiónu a požiadavky zamestnávateľov.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

9.2 Základné údaje

stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaný remeselník alebo technický zamestnanec v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín a vo výrobe obuvi a súvisiacich službách a tiež v oblasti stredného a drobného podnikania
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov 3. ročných učebných odborov. Špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov.

9.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť potvrdil všeobecný lekár pre deti a dorast. V prípade zmenenej pracovnej schopnosti je potrebné odporúčanie posudkovej komisie.

Konkrétne zdravotné požiadavky budú rozpracované v školskom vzdelávacom programe pre daný učebný odbor.

10 PROFIL ABSOLVENTA

10.1 Celková charakteristika absolventa

Absolventi skupiny učebných odborov vo vzdelávacom programe 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi sú kvalifikovaní pracovníci so širokým odborným profilom, pripravení na výkon odborných prác v celom odvetví kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby. Ovládajú odborné činnosti, ktoré sú základom jednotlivých profesií a pre ktoré je podmienkou stredné odborné vzdelanie.

Základom teoretickej aj praktickej prípravy je učivo o technických, technologických, ekonomicko-spoločenských a ekologických zákonitostiach a jeho aplikácia v praxi. Ab-

solventi poznajú základné úlohy odvetvia, ovládajú a správne používajú zodpovedajúcu terminológiu, technológie, poznajú činnosť používanej techniky, strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok. Poznajú vlastnosti prírodných a syntetických materiálov a možnosti ich použitia. Vedia pracovať s ohľadom na ekonomiku a ekológiu výroby a služieb príslušného odvetvia. Všetky činnosti súvisiace s prípravou na výkon profesie sa uskutočňujú v nadväznosti na potreby odvetvia. Ďalší odborný rozvoj absolventov je možný v rámci nadväzujúcej odbornej prípravy v nadstavbovom štúdiu v študijnom odbore pre absolventov učebných odborov skupiny 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi.

Po ukončení štúdia získajú výučný list a sú spôsobilí samostatne vykonávať odborné práce v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín a výroby obuvi vo veľkovýrobných podmienkach, v stredných a malých podnikoch, ako aj v samostatnom podnikaní vo výrobnom procese a v poskytovaní služieb.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami :

10.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať bežné pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,

- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- spoľahlivo vyjadrovať sa v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa v jednom cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť bežné matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať so základnými informačno-komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať v menšom kolektíve,

- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

10.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať svoje predpoklady pre štúdium zvoleného odboru a následne pre výkon budúceho pracovného uplatnenia a možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- vysvetliť a používať odbornú terminológiu svojho odboru,
- stanoviť postup pri tvorbe technickej, technologickej dokumentácie a technických výkresov,
- uviesť jednotlivé technologické postupy pri spracúvaní kože, kožušín a výrobe obuvi,
- opísať postupy konštrukčného a strihového riešenia a výrobného postupu jednotlivých výrobkov,
- opísať vlastnosti používaných prírodných a syntetických materiálov z hľadiska ich dokonalého a účelného využitia vrátane spôsobov ich uskladňovania, udržiavania a odborného zaobchádzania s nimi,
- posúdiť kvalitu a rozsah použitia spracúvaných materiálov a surovín,
- uviesť princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení z hľadiska ekologického prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vysvetliť technické princípy činnosti, základnej údržby a ošetrovania strojového zariadenia, prístrojov, nástrojov a pomôcok, používaných v danom odvetví,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s príslušnou výrobou,
- vymenovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarne predpisy, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia,
- definovať ekonomické zákonitosti, princípy a zásady podnikania,
- popísať vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií a riziká v ich riadení
- vyjadriť vlastnými slovami dôležitosť zabezpečenia základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vysvetliť význam bánk v ekonomike,
- vysvetliť vlastnými slovami podstatu zveľaďovania a ochrany svojho majetku,
- popísať problematiku práv spotrebiteľa.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v pracovnej činnosti zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia,
- pripraviť pracovisko a organizovať prácu na pracovisku,

- pracovať so surovinami a materiálmi,
- vybrať a používať príslušné náradie, nástroje a zariadenia,
- zhotovovať výrobky príslušného odboru podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- čítať technickú a technologickú dokumentáciu,
- zvoliť a samostatne realizovať pracovný postup,
- obsluhovať stroje a technologické zariadenia podľa príslušného odboru,
- nastavovať stroje a technologické zariadenia a vykonávať ich základnú údržbu a ošetrovanie
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov, výrobkov, služieb,
- manipulovať hospodárne s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- prispôbiť sa na nové činnosti pri zmenách výroby a inováciách výrobkov.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- zodpovedným plnením povinností, dobrou pracovnou disciplínou, spoľahlivosťou, dôslednosťou, presnosťou a sebadisciplínou,
- chápaním významu dobrých medziľudských vzťahov a schopnosťou pracovať v kolektíve, schopnosťou prijímať kritiku,
- osvojenými morálnymi normami spoločenského správania a primeraným sebavedomím,
- chápaním významu vzdelávania a zvyšovania si kvalifikácie,
- pozitívnym vzťahom k firme.

11 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

11.1 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	15	480
Odborné vzdelávanie	25	800
Disponibilné hodiny	59	1888
CELKOM	99	3168

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNĚ VZDELÁVANIE	15	480
Jazyk a komunikácia		
Človek hodnoty a spoločnosť		
Zdravie a pohyb		
Iné všeobecnovzdelávacie oblasti		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	25	800
Teoretické vzdelávanie	14	448
Praktická príprava	11	352
Disponibilné hodiny i)	59	1888
SPOLU	99	3168
Účelové kurzy/učivo		
Záverečná skúška		

11.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 99 hodín, maximálne 105 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva (7 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie a ďalšie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Na hodinách určených pre všeobecné vzdelávanie sa povinne vyučujú predmety zo vzdelávacích oblastí: Jazyk a komunikácia (slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk), Zdravie a pohyb (telesná a športová výchova), Človek, hodnoty a spoločnosť (náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou alebo občianskou náukou). Ak súčasťou odborného vzdelávania nie je predmet aplikovaná informatika, vyučuje sa povinne aj predmet informatika. Ďalšie predmety všeobecnovzdelávacej zložky si volí škola. Časová dotácia všeobecnovzdelávacích predmetov je v kompetencii školy. Škola uskutočňuje výber všeobecnovzdelávacích predmetov tak, aby podporila získanie kľúčových kompetencií žiakov na požadovanej úrovni. Zoznam všeobecnovzdelávacích predmetov, z ktorých si škola môže voľiť: občianska náuka, dejepis, geografia, matematika, informatika, fyzika, chémia, biológia, umenie a kultúra.
- g) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. **Na praktickú prípravu sa z kapacity disponibilných hodín vyčlení 36,5 hodín, na teoretické vyučovanie všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov sa vyčlení 22,5 disponibilných**

hodín.

- k) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Trvá tri dni po šesť vyučovacích hodín.

11.3 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	18,5	592
Odborné vzdelávanie	25	800
Disponibilné hodiny	55,5	1776
CELKOM	99	3168

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNĚ VZDELÁVANIE	18,5	592
Jazyk a komunikácia		
Človek hodnoty a spoločnosť		
Zdravie a pohyb		
Iné všeobecnovzdelávacie oblasti		
ODBORNĚ VZDELÁVANIE	25	800
Teoretické vzdelávanie	14	448
Praktická príprava	11	352
Disponibilné hodiny i)	55,5	1776
SPOLU	99	3168
Účelové kurzy/učivo		
Záverečná skúška		

11.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké

ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 99 hodín, maximálne 105 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva (7 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie a ďalšie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Na hodinách určených pre všeobecné vzdelávanie sa povinne vyučujú predmety zo vzdelávacích oblastí: Jazyk a komunikácia (slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národností a literatúra, cudzí jazyk), Zdravie a pohyb (telesná a športová výchova), Človek, hodnoty a spoločnosť (náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou alebo občianskou náukou). Ak súčasťou odborného vzdelávania nie je predmet aplikovaná informatika, vyučuje sa povinne aj predmet informatika. Ďalšie predmety všeobecno-vzdelávacej zložky si volí škola. Časová dotácia všeobecno-vzdelávacích predmetov je v kompetencii školy. Škola uskutočňuje výber všeobecno-vzdelávacích predmetov tak, aby podporila získanie kľúčových kompetencií žiakov na požadovanej úrovni. Zoznam všeobecno-vzdelávacích predmetov, z ktorých si škola môže voliť: občianska náuka, dejepis, geografia, matematika, informatika, fyzika, chémia, biológia, umenie a kultúra.
- g) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. **Na praktickú prípravu sa z kapacity disponibilných hodín vyčlení 36,5 hodín, na teoretické vyučovanie všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov sa vyčlení 18 disponibilných hodín.**
- k) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Trvá tri dni po šesť vyučovacích hodín.

12 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie vedie žiakov k zvládnutiu základných úloh odboru, na ktorý sa pripravujú. Hlavným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti potrebné pre zvládnutie celého okruhu učiva.

Žiaci získavajú, upevňujú a prehľbujú si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané na zvládnutie budúceho povolania. Naučia sa pracovať podľa technologického postupu so základnými druhmi materiálov a surovín, v súlade s ich vlastnosťami a použitím, rozpoznať jednotlivé chyby materiálov, ich pôvod a vplyv na kvalitu výrobkov. Osvoja si prácu s technickou a technologickou dokumentáciou, získajú praktické zručnosti s obsluhou strojov a zariadení, ako aj so základmi ich údržby a jednoduchých opráv. Pri práci dodržiavajú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany.

Vzdelávaním sa žiaci pripravujú aj pre oblasť súkromného podnikania a v tejto súvislosti získavajú vedomosti o základných ekonomických pojmoch a kategóriách, poznatky o podnikateľskej činnosti, o podniku, vecnej a ekonomickej stránke jeho činnosti, organizácii, riadení a finančnom hospodárení. V rámci ekonomického vzdelávania sa odporúča pracovať s témami Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.0 (ďalej len Národný štandard). Pri spracovaní školských vzdelávacích programov odporúčame dôkladne preštudovať tento dokument a až potom následne zvážiť, ktoré tematické celky Národného štandardu zaradiť do vzdelávania tak, aby vyhovovali potrebám a individuálnym schopnostiam žiakov v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať Národný štandard na vytvorenie nových tematických celkov, tém alebo podtém v rámci učebných osnov rôznych odborných predmetov a dôsledne zabezpečiť medzipredmetové vzťahy.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

12.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory.

Spoločné vzdelávacie štandardy:

- Ekonomické vzdelávanie - zamerané na základné otázky ekonomiky, sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu. Oblasť zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné nielen pre uplatnenie absolventa na trhu práce, ale aj pre ďalšiu možnú vzdelávaciu orientáciu. Učivo poskytuje vedomosti zo základov odborného kreslenia a konštrukčného riešenia jednotlivých častí a druhov výrobkov. Žiaci sa naučia rozumieť pracovným návodom, stanoviť postupy pri vypracúvaní základnej technickej a technologickej dokumentácie. Naučia sa čítať výkresy, schémy, zhotoviť jednoduchý technický výkres, základnú konštrukciu častí výrobkov a výrobkov. Osvoja si nevyhnutnosť presnej a zodpovednej práce a zachovania pravidiel používania technickej a technologickej dokumentácie vo výrobnom procese. Žiaci získajú prehľad o materiáloch a surovinách, osvoja si zodpovedajúce technologické postupy a poznajú výsledné produkty výroby.

Obsah učiva dáva prehľad o pracovných pomôckach, náradí, nástrojoch, strojoch a výrobných zariadeniach používaných v technologických procesoch daného odboru, ako aj o ich funkciách pri rešpektovaní zásad bezpečného používania.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané vzdelávacím štandardom - výkonovými a obsahovými štandardmi. Vzdelávacie oblasti sú štruktúrované prostredníctvom odborov vzdelávania v nadväznosti na všeobecne záväzné právne predpisy a následnú tvorbu školských vzdelávacích programov pre jednotlivé učebné odbory.

12.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktická príprava je zameraná na vzdelávanie žiakov v odborných činnostiach s cieľom naučiť ich uplatňovať získané teoretické vedomosti v praxi. Obsah učiva je zameraný na rozvoj a upevňovanie manuálnych zručností a návykov, ktoré sú nevyhnutné pre kvalifikovaný výkon v príslušnom odbore. Formujú sa odborné zručnosti žiakov vo väzbe na technologické postupy, efektívne a hospodárne využívanie surovín a materiálov, bezpečné používanie strojov a výrobných zariadení jednotlivých výrobných úsekov. Praktickou prípravou sa formuje vzťah žiakov k dôslednému a presnému plneniu pracovných povinností, rozvíja sa pocit zodpovednosti za výsledky svojej práce a za zverené hodnoty, formuje sa spoľahlivosť, a sebadisciplína a rozvíjajú a upevňujú sa návyky, ktoré sú náplňou pracovných činností príslušného povolania.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej

oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

12.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE	
<p>Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv. Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.</p>	
Výkonové štandardy	
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- vysvetliť základné ekonomické pojmy potreby a spotreba, uspokojovanie potrieb, statky a služby, výroba a výrobné faktory,- popísať trh a formy trhov,- vysvetliť rozdiel medzi hospodárstvom a hospodárením,- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončenie pracovného pomeru,- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,- vysvetliť význam bánk v ekonomike,- vysvetliť vlastnými slovami podstatu zveľaďovania a ochrany svojho majetku,- popísať základné právne formy podnikania a ich základné črty,- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,- opísať na príklade základné povinnosti podnikateľa voči štátu,- vysvetliť problematiku práv a povinností spotrebiteľa,- popísať vplyv spotreby na životné prostredie,- vysvetliť pojmy reklama, zavádzajúca reklama, priamy predaj, gamblerstvo.	
Obsahové štandardy	
<p>Ekonomika</p> <p>Žiak si osvojí odborné ekonomické pojmy a kategórie. Obsah vzdelávania vedie k porozumeniu základných vzťahov v trhovej ekonomike, k získaniu vedomostí o fungovaní trhu, jeho subjektoch a základných prvkoch trhu. Súčasťou odborného obsahu sú vedomosti o ekonomike podniku, základných podnikových činnostiach, hospodárení a postavení podniku na trhu.</p>	
<p>Svet práce</p> <p>Obsah vzdelávania zahŕňa učivo o základných pojmoch vo svete práce, o voľbe povolania, hodnotení vlastných schopností, vzdelávaní a príprave podľa voľby povolania, o tom ako sa uchádzať o zamestnanie. Žiak získa informácie o pracovnom trhu, oboznámi sa s problematikou ponuky a dopytu po pracovných miestach a s tým súvisiacimi informačnými, poradenskými a sprostredkovateľskými službami z hľadiska domácich, zahraničných možností.</p> <p>Žiak získa informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.</p>	
<p>Pravidlá riadenia osobných financií</p> <p>Obsah učiva je zameraný na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiak získa informácie o základných pravidlách riadenia vlastných financií a naučí sa rozoznávať riziká v ich riadení. Súčasťou poznatkov je orientácia v oblasti finančných inštitúcií za</p>	

súčasného používania základných pojmov v oblasti finančnictva a sveta peňazí.

Výchova k podnikaniu

Učivo je zamerané na oboznámenie s podstatou podnikateľskej činnosti, jednotlivými formami podnikania a ich charakteristikou. Žiak získava základné vedomosti o právnej úprave pracovnoprávných vzťahov v podnikaní. Oboznamuje sa s problematikou finančného zabezpečenia súkromného podnikania, učí sa o význame podnikateľského zámeru, jeho štruktúre a obsahu, o základoch podnikateľskej etiky, ako aj o zodpovednosti podnikateľa voči spotrebiteľom a štátu.

Spotrebiteľská výchova

Učivo je zamerané na orientáciu v problematike spotrebiteľskej výchovy a ochrany práv spotrebiteľa. Žiaci sa oboznámia so základnými právami a povinnosťami občana – spotrebiteľa, za súčasného rozvíjania povedomia k uplatňovaniu práv spotrebiteľa. Získajú vedomosti o základoch reklamy z hľadiska spotrebiteľa, o spotrebe a životnom prostredí, o výžive a spotrebiteľskej bezpečnosti.

12.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory a odborné zamerania

Študijný odbor REMENÁR SEDLÁR
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- vysvetliť a používať odbornú terminológiu, platné názvoslovie, symboly a značky odboru,- vymenovať sortiment remenárskych a sedlárskych výrobkov,- vymenovať najpoužívanejšie základné a pomocné materiály, popísať ich charakteristické znaky a vlastnosti a účel použitia,- určiť spôsob ošetrovania a skladovania materiálov,- čítať výkresy a technickú dokumentáciu,- vymenovať princípy konštrukcie a popísať modelovanie výrobkov,- navrhnuť výtvarné riešenie vybraného výrobku,- opísať postup konštruovania výrobku a vykrajovania vzoru v modelárskom kartóne,- určiť základnú technickú dokumentáciu,- opísať základné ručné a strojové technologické operácie s priradením zodpovedajúcich pomôcok, náradia a nástrojov,- popísať organizáciu výrobného procesu,- charakterizovať technologické popisy a technologické postupy na vybrané druhy výrobkov,- opísať používané výrobné spôsoby a pracovné postupy pri príprave, zhotovovaní a opravách remenárskych a sedlárskych výrobkov,- opísať význam technického kreslenia,- vymenovať stroje, zariadenia, mechanizmy a ich súčasti, spôsoby ich obsluhy, údržby a základného nastavenia,- stanoviť požiadavky a princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, náradia, nástrojov a strojov z hľadiska ekologického prístupu a vo vzťahu k životnému prostrediu.
Obsahové štandardy
<p><u>Materiálová základňa remenárskej a sedlárskej výroby</u></p> <p>Učivo poskytne vedomosti o základných a pomocných druhoch materiálov, ich štruktúre, charakteristikách, vlastnostiach a spôsoboch číselného označovania. Žiaci sa naučia rozoznávať suroviny používané vo výrobe, rozlišovať ich vlastnosti, tak, aby vedeli správne určovať materiály vhodné pre rôzne výrobky a vo vzťahu k požadovaným úžitkovým, estetickým a aj módnym vlastnostiam. Súčasne získajú vedomosti o zatriedení jednotlivých komponentov a prípravkov do príslušných kategórií pomocných materiálov používaných v remenárskej a sedlárskej výrobe. Naučia sa rozoznávať základné druhy prírodných a syntetických usní, textilných materiálov, posudzovať ich kvalitu a hospodárne ich</p>

využívať v spracúvacom procese. Poznajú vlastnosti materiálov a ich dôležitosť pre kvalitu finálnych produktov.

Konštrukčná a výtvarná príprava

Cieľom je osvojenie teoretických vedomostí z modelovania. Žiaci sa naučia kresliť jednoduché výrobné výkresy, vyhotoviť jednoduchú dokumentáciu a čítať výkresy a výrobnú dokumentáciu. Oboznámia sa s organizáciou a úlohami modelárne. Naučia sa orientovať v evidencii dielcov a šablón. Osvoja si základné poznatky o konštruovaní a modelovaní, o tvare výrobkov a konštrukcii dielcov, o správnom položení šablóny na materiál. Cieľom je naučiť žiakov chápať dôležitosť ekonomických podmienok pri modelovaní, výtvarnú hodnotu modelu a základné prvky pri modelovaní a konštrukcii výrobkov. Žiaci si osvoja základy odborného kreslenia modelových konštrukcií a modelovanie všetkých základných druhov remenárskych výrobkov.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej prevencie,
- pripraviť pracovisko,
- vybrať a používať vhodné pracovné náradie, nástroje, prípravky a pomôcky,
- čítať technickú a technologickú dokumentáciu,
- manipulovať s materiálom a spracúvať ho,
- nastavovať stroje a technologické zariadenia a vykonávať ich základnú údržbu a ošetrovanie,
- obsluhovať stroje a technologické zariadenia,
- zvoliť a samostatne realizovať schválený pracovný postup,
- organizovať účelne vlastnú prácu,
- zhotoviť podľa schválených technologických predpisov hlavný sortiment jednoduchých remenárskych a sedlárskeho výrobných výrobkov z rôznych materiálov,
- využívať hospodárne materiál a suroviny, energie, stroje a zariadenia v konkrétnych technologických procesoch,
- posúdiť kvalitu vlastnej vykonanej práce,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov, výrobkov a služieb.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Učivo je zamerané na oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy. Žiaci si osvoja základné ustanovenia bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce, ako neoddeliteľnú súčasť starostlivosti o zdravie svoje a všetkých účastníkov, ktorí sa vyskytujú na pracovisku. Naučia sa rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, poznajú spôsoby ochrany voči nim a sú schopní predchádzať im. Spoznajú základné zdroje a príčiny pracovných úrazov, naučia sa poskytnúť prvú pomoc. Žiaci si osvoja bezpečné zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti a zásady správneho používania ochranných pomôcok.

Obsluha strojov a technických zariadení

Žiaci získajú základné zručnosti pre obsluhu strojov a technických zariadení, pre ich údržbu, bezporuchovú a bezpečnú funkciu. Žiaci sa naučia pri dodržaní technologickej disciplíny vykonávať pracovné operácie na jednotlivých strojoch a technických zariadeniach. Súčasne si osvoja obsluhu, spôsoby údržby výrobných zariadení, náradia a ostatných výrobných pomôcok.

Základné a zložitejšie pracovné operácie

Cieľ učiva je v úvode zameraný na oboznámenie s hlavnými pracovnými činnosťami odboru. V pomocných a jednoduchých pracovných operáciách vykonávaných podľa základných technologických postupov žiaci získajú zručnosti v používaní nástrojov, pracovných pomôcok, strojov a zariadení pri zhotovovaní častí výrobkov a jednoduchých výrobkov. Následne a v nadväznosti obsah učiva sleduje osvojenie zručností v náročnejších technologických postupoch výroby. Žiaci sa naučia čítať jednoduché technické výkresy a používať technologickú dokumentáciu. Naučia sa vo vzťahu k vytváranému výrobku vybrať vhodný materiál, príslušné pracovné náradie, pomôcky a zvoliť zodpovedajúci pracovný postup. Žiaci si osvoja pracovné operácie na jednotlivých typoch strojov so súčasným dodržiavaním zásad

bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce.

Samostatná práca

Obsah učiva je zameraný na upevňovanie, zdokonaľovanie a rozširovanie získaných zručností pri zhotovovaní náročnejších výrobkov odboru. Žiaci si súčasne osvoja aj nové progresívne technologické postupy výroby so súčasným hospodárnym využívaním všetkých výrobných komponentov. Prehľadné vedomosti o zložení strojov a zariadení aplikujú pri ich príprave, nastavení, používaní a údržbe

Študijný odbor KOŽUŠNÍK

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť a používať odbornú terminológiu a názvoslovie kožušnickej výroby,
- rozoznať základné druhy klasických a umelých materiálov kožušnickej výroby ich vlastnosti a použitie,
- určiť druhy chýb materiálov, ich pôvod a vplyv na kvalitu výrobkov a navrhnúť možnosti opravy chýb materiálov,
- vymenovať jednoduché i zložité kožušinové výrobky,
- pomenovať požiadavky na konštrukciu strihov výrobkov z kožušín a usní,
- popísať postupy konštrukčného a strihového riešenia základných kožušinových výrobkov,
- popísať postup napínania jednoduchých i zložitých výrobkov podľa strihu,
- popísať postup úpravy srste kožušín jednotlivými spôsobmi,
- stanoviť postup pri tvorbe technickej dokumentácie,
- popísať technologický postup vhodný pre zhotovenie konkrétneho výrobku,
- popísať postup ručného i strojového šitia kožušnických výrobkov,
- pomenovať stroje a zariadenia používané v kožušnickej výrobe, spôsoby ich obsluhy, údržby a jednoduchých opráv,
- vysvetliť zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri manipulácii s materiálom, strojmi a zariadeniami,
- identifikovať ekonomické hľadiská práce z hľadiska šetrenia materiálov, energií a z hľadiska ekologického prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu.

Obsahové štandardy

Základné, pomocné, doplnkové a ďalšie materiály a ich použitie

Obsahový okruh poskytuje poznatky o základných, pomocných a ďalších materiáloch ich štruktúre a charakteristických vlastnostiach, o spôsoboch spracovania, druhoch úprav a ich praktickom využití. Žiaci sa naučia sa určiť vhodný materiál a stanoviť zodpovedajúci spôsob jeho spracovania, pri jeho hospodárnom využívaní vo vzťahu ku konkrétnemu produktu. Naučia sa chápať vzťah medzi vlastnosťami materiálov, kvalitou hotových výrobkov a ich použiteľnosťou.

Žiaci sa oboznámia s jednotlivými činiteľmi a ich rôznorodými vplyvmi na kvalitu materiálov. Žiaci získajú vedomosti o základných druhoch chýb materiálov, o zhodnotení ich pôvodu, o ich vplyve na kvalitu výrobkov a použiteľnosť finálneho výrobku.

Žiaci si osvoja zásady hygieny pri práci s materiálom, získajú prehľadné vedomosti o odbornom zaobchádzaní s materiálmi používanými v procese prípravy, vlastnej výroby ako aj v štádiu skladovania a udržiavania materiálov a hotových produktov.

Konštrukčná a výtvarná príprava

Učivo poskytuje vedomosti o základoch odborného kreslenia strihových konštrukcií, o konštruovaní strihov kožušnických výrobkov, ich správnom polohovaní na materiál, stupňovaní strihov, čo je nevyhnutnou podmienkou v ich praktickej činnosti. Súčasťou sú poznatky o základoch anatómie, proporčného rozdelenia postavy a o postupoch pri zisťovaní miery. Žiaci si osvoja výtvarné kreslenie návrhov výrobkov vo vzťahu k estetickým a funkčným požiadavkám.

Technológia výroby

Obsahový okruh poskytuje vedomosti z výrobných a pracovných postupov pri príprave, šití a opravách všetkých kožušinových výrobkov za súčasného výberu a použitia zodpovedajúceho náradia, pomôcok, strojov a zariadení. V orientácii na prípravu kožušinových výrobkov si osvoja teoretické poznatky o zosadzovaní a spájaní kožušín, napínaní, konečnej úprave a spracúvaní kožušín až po zhotovenie konečného výrobku. Pri orientácii na šitie a opravy kožušinových výrobkov získajú komplexné teoretické vedomosti o výrobnom postupe a technologických postupoch šitia jednotlivých kožušinových výrobkov od jednoduchých po náročné. Osvoja si postupy pri opravách a úpravách kožušinových výrobkov, získajú vedomosti o náročných opravách chýb, o ochrane kožušinových výrobkov pred škodlivými vplyvmi a o ošetrovaní a skladovaní.

Žiaci si teoreticky osvoja pracovné postupy pri ručnom a strojovom šití, získajú teoretické základy v krájaní a zosadzovaní kožušinového odkroja. Naučia sa identifikovať a následne opravovať chyby. Získajú prehľad o jednotlivých druhoch úpravy srsti kožušín..

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej prevencie,
- triediť kožušiny podľa akosti na jednotlivé výrobky,
- upravovať jednotlivými spôsobmi srst' kožušín,
- pracovať s jednotlivými druhmi klasických a umelých materiálov kožušnickej výroby na základe ich vlastností a použitia,
- vykonať zložitú opravu chýb v kožušinách,
- aplikovať základné postupy konštrukčného a strihového riešenia kožušinových výrobkov,
- nastavovať stroje a technologické zariadenia a vykonať ich základnú údržbu a ošetrovanie,
- obsluhovať stroje a technologické zariadenia,
- zvoliť a samostatne realizovať vhodný pracovný postup,
- vykonávať operácie podľa schválených postupov,
- zhotoviť produkt v súlade s technickou a technologickou dokumentáciou,
- zhotoviť jednotlivé druhy kožušinových výrobkov z prírodných aj syntetických výrobkov,
- aplikovať dokončovacie práce na zložitých modeloch,
- upravovať hotové kožušinové výrobky,
- vykonávať náročné opravy kožušinových výrobkov,
- využívať hospodárne materiály a suroviny, energie, stroje a zariadenia, v konkrétnych technologických procesoch,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov a výrobkov.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiaci si osvoja základné ustanovenia bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce, ako neoddeliteľnú súčasť starostlivosti o zdravie svoje a všetkých účastníkov, ktorí sa vyskytujú na pracovisku. Oboznámia sa s pracovným prostredím, pracovnými pomôckami, strojmi, náradím a materiálmi. Učivo sa zameriava na získanie zručnosti v používaní materiálov v zodpovedajúcom výbere jednotlivých komponentov vo vzťahu ku konkrétnej pracovnej činnosti. Žiaci sa naučia rozoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, osvoja si spôsoby ochrany voči nim a sú schopní predchádzať im. Naučia sa poskytnúť prvú pomoc v prípade úrazu na pracovisku.

Základné pracovné úkony a zložitejšie pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na oboznámenie s hlavnými pracovnými činnosťami v príprave, šití a opravách kožušinových výrobkov. V postupnosti od jednoduchšieho k zložitejšiemu si žiaci si najskôr osvoja jednoduché pracovné operácie pri zhotovovaní častí výrobkov a výrobkov, následne sa obsah učiva zameriava na osvojenie zručností v náročnejších technologických postupoch výroby. Žiaci získajú zručnosti pri používaní nástrojov, pracovných pomôcok, strojov a zariadení, naučia sa čítať jednoduché technické výkresy a používať technologickú dokumentáciu. Vo vzťahu k vytváranému výrobku sa naučia vybrať vhodný materiál, príslušné pracovné náradie, pomôcky a zvoliť zodpovedajúci pracovný postup. Osvoja si pracovné operácie na jednotlivých typoch strojov za súčasného dodržiavania zásad bezpečnosti

práce, požiarnej prevencie a hygieny práce.

Samostatná práca

Obsah učiva je zameraný na upevňovanie a zdokonaľovanie získaných zručností a ich rozšírenie pri zhotovovaní náročných kožušinových výrobkov. Žiaci si osvoja náročné technologické postupy výroby so súčasným hospodárnym využívaním všetkých výrobných komponentov. Vedomosti o zložení strojov a zariadení aplikujú pri ich príprave, nastavení, používaní, údržbe a odstraňovaní drobných porúch. Získajú zručnosti v kontrolnom a hodnotiacom procese, a naučia sa posúdiť kvalitu výsledného výrobku, alebo náročnej opravy kožušinového výrobku.

Študijný odbor OBUVNÍK

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť a používať základnú odbornú terminológiu a názvoslovie obuvníckej výroby,
- rozoznať základné druhy používaných materiálov a surovín, ich vlastnosti a použitie,
- určiť druhy chýb materiálov, ich pôvod a vplyv na kvalitu výrobkov,
- charakterizovať obuv a jej členenie,
- vymenovať požiadavky na konštrukciu obuvi vzhľadom na jej funkciu,
- vypracovať návrh vzoru, výkres zostavy zvršku a šablóny súčastí a dielcov obuvi,
- stanoviť požiadavky na kvalitu súčiastok a princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení z hľadiska ekologického prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu,
- popísať používané technologické postupy oddeľovania materiálov a zhotovovania výrobkov,
- vysvetliť organizáciu a riadenie dielne,
- stanoviť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresov,
- popísať postup spracovania technickej a technologickej dokumentácie pre výrobu navrhnutého vzoru obuvi,
- vysvetliť základné postupy konštrukčného a strihového riešenia jednotlivých druhov výrobkov,
- vysvetliť dôležitosť predstavivosti, estetického cítenia a grafického prejavu vo vzťahu k odboru,
- zvoliť technologický postup vhodný pre zhotovenie konkrétneho výrobku,
- popísať stroje a zariadenia, spôsoby ich obsluhy, údržby a jednoduchých opráv,
- vysvetliť zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri manipulácii s materiálom, strojmi a zariadeniami.

Obsahové štandardy

Základné, pomocné, doplnkové a ďalšie materiály a ich použitie

Učivo dáva prehľad o materiáloch a surovinách, ich stavbe, štruktúre, vlastnostiach a spôsoboch spracovania, druhoch úprav a ich praktickom využití. Žiaci sa naučia určiť vhodný materiál a stanoviť zodpovedajúci spôsob jeho spracovania, pri jeho hospodárnom využívaní vo vzťahu ku konkrétnemu výrobku. Cieľom štandardu je naučiť žiakov rozoznať jednotlivé druhy chýb materiálov a určiť ich vplyv na kvalitu výrobku. Žiaci si osvoja zásady hygieny pri práci s materiálom, získajú prehľadné vedomosti o odbornom zaobchádzaní s materiálmi používanými v procese prípravy, vlastnej výroby, ako aj v štádiu skladovania a udržiavania materiálov a hotových výrobkov.

Konštrukčná a výtvarná príprava

Žiaci sa naučia rozumieť pracovným návodom, stanoviť postupy pri vypracúvaní základnej technickej a technologickej dokumentácie. Naučia sa čítať výkresy, schémy, zhotoviť jednoduchý technický výkres s použitím správneho písma a označenia. Zoznámia sa s odbornou terminológiou a platným názvoslovným odborom. Získajú prehľad o pomôckach a náradí potrebnom pri modelovaní. Naučia sa odborne skicovať a získajú zručnosti pri modelovaní tvarov podľa predlohy so súčasným navrhnutím použitia vhodného materiálu.

Osvoja si spôsoby získavania podkladov pre určovanie veľkostí a tvaru produktu, pre konštruovanie a vykrajovanie šablón dielcov výrobku. Získajú základné poznatky o normalizovaných a ekonomických ukazovateľoch, ktoré sa vzťahujú na tvary a polohovanie jednotlivých častí a dielcov výrobku na materiál.

Dôraz sa kladie na správnosť merania rozmerov a výpočty vzorcov, presnosť konštrukcie a rysovania. Žiaci získajú základné informácie aj o nových konštrukčných metódach, pri ktorých sa využívajú grafické počítačové systémy a špeciálne aplikačné programové vybavenie.

Obsah učiva umožňuje rozvíjať estetické cítenie a uplatňovanie aspektov módnosti v úzkej nadväznosti na funkčnosť výrobku.

Technológia výroby

Cieľom obsahového štandardu je poskytnúť žiakom sústavu poznatkov o princípoch technologických procesov a výrobných postupov. Žiaci sa zoznámia s jednotlivými technológiami a bežne používanými technologickými postupmi s ohľadom na voľbu materiálu, výber technického zariadenia a sled pracovných operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v samotnej výrobe. Súčasne získajú poznatky aj o nových technológiách a moderných spôsoboch organizácie práce, možnostiach využívania prvkov elektroniky a výpočtovej techniky a ich aplikácie v strojach a zariadeniach a v technológiách. Obsah je koncipovaný tak, že zahŕňa základy celej výroby počínajúc technologickým postupom od základnej suroviny až po hotový výrobok.

Žiaci sa zoznámia s princípmi dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov, s prihliadaním na racionálnosť, efektívnosť a dopad zvoleného postupu práce.

Obsluha a údržba strojov a zariadení

Cieľom je poskytnúť žiakom ucelený súbor vedomostí a poznatkov o strojových súčiastkach, mechanizmoch a konkrétnych strojach a zariadeniach používaných pri výrobe obuvi. Žiaci sa zoznámia so strojmi na oddeľovanie materiálov, šijacími strojmi a strojmi používanými pri montáži spodkov obuvi. Obsah učiva umožní pochopiť význam a funkcie strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok používaných v technologických procesoch obuvníckej výroby pri rešpektovaní zásad ich bezpečného používania.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej prevencie,
- čítať technickú a technologickú dokumentáciu,
- vykonávať operácie podľa schválených postupov,
- vybrať vhodný materiál pre daný výrobok,
- zvoliť a samostatne realizovať vhodný pracovný postup,
- obsluhovať stroje a technologické zariadenia, nastavovať ich a praktizovať ich základnú údržbu,
- zaobchádzať hospodárne s materiálmi a surovinami, energiou, strojmi a zariadeniami,
- určiť kvalitu materiálu a výrobkov,
- aplikovať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov, výrobkov a služieb.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Obsah učiva je zameraný na osvojenie základných ustanovení bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce, ako neoddeliteľnej súčasť starostlivosti o zdravie svoje a všetkých účastníkov na pracovisku. Žiaci sa naučia rozoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, poznajú spôsoby ochrany voči nim a sú schopní predchádzať im. Naučia sa poskytnúť prvú pomoc v prípade úrazu na pracovisku.

Miesto výkonu pracovných činností

Učivo je zamerané na oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy, na osvojenie spôsobov organizácie práce, získanie zručností v manipulácii so strojmi a zariadeniami. Žiaci si osvoja bezpečné zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti a zásady správneho používania ochranných pomôcok.

Základné pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na oboznámenie s hlavnými pracovnými činnosťami príslušného odboru. V pomocných a jednoduchých pracovných operáciách pri zhotovovaní častí výrobkov a výrobkov podľa základných technologických postupov žiaci získajú zručnosti pri používaní nástrojov, pracovných pomôcok, strojov a zariadení.

Zložitejšie pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na osvojenie zručností v náročnejších technologických postupoch výroby. Žiaci vedia čítať jednoduché technické výkresy a používať technologickú dokumentáciu. Naučia sa vo vzťahu k vytváranému výrobku vybrať vhodný materiál, príslušné pracovné náradie, pomôcky a zvoliť zodpovedajúci pracovný postup. Osvoja si pracovné operácie na jednotlivých typoch strojov so súčasným dodržiavaním zásad bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce.

Samostatná práca

Obsah učiva je zameraný na upevňovanie a zdokonaľovanie získaných zručností a ich rozšírenie pri zhotovovaní náročnejších výrobkov. Žiaci si osvoja náročné progresívne technologické postupy výroby so súčasným hospodárnym využívaním všetkých výrobných komponentov. Získané vedomosti o zložení strojov a zariadení aplikujú pri ich príprave, nastavení, používaní, údržbe a ošetrovaní.

**Skupina
študijných odborov**

**32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI**

**STUPEŇ VZDELANIA:
ÚPLNÉ STREDNÉ
ODBORNÉ VZDELANIE**

13 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

13.1 Popis vzdelávacieho programu

Cieľom vzdelávacieho programu Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je odborné vzdelávanie a výchova kvalifikovaných odborníkov schopných vykonávať náročné pracovné činnosti vo výrobnopodnikateľskej činnosti v kožiarskom odvetví. Štátny vzdelávací program neslúži na priame vyučovanie, poskytuje základný rámec, pravidlá, požiadavky a spolu so všeobecne záväznými právnymi predpismi je podkladom pre tvorbu školských vzdelávacích programov pre jednotlivé študijné odbory danej skupiny odborov.

Vzdelávací program má široký záber orientovaný na prípravu budúceho technického pracovníka, zodpovedajúceho potrebám praxe v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín a výroby obuvi a galantérneho tovaru a tiež v oblasti malého a stredného podnikania. Profilácia absolventov umožňuje ich rýchlejšiu adaptáciu a prispôbenie požiadavkám praxe na prácu aj v nových podmienkach pri uplatňovaní nových koncepcií, metód, foriem, postupov a činností, za súčasnej ochrany pracovného aj životného prostredia. Štúdiom získané vedomosti a zručnosti umožňujú absolventom uplatnenie na pracovnom trhu v Slovenskej republike, ale aj v krajinách Európskej únie. V rámci celoživotného vzdelávania si môžu získané vedomosti a zručnosti rozširovať, čo im umožní profesijný aj osobnostný rast.

Štátny vzdelávací program zahŕňa odborné teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach priemyselného spracúvania kože, kožušín, vo výrobe obuvi, galantérneho tovaru a v oblasti drobného a stredného podnikania. Obsahuje široké spektrum odborných činností orientovaných na plánovanie, samostatnú organizáciu práce a jej vlastnú realizáciu, zabezpečovanie materiálov, pomôcok, pracovných prostriedkov, technologickú, technickú a konštrukčnú prípravu výroby, kontrolu kvality a vyhodnocovanie výrobných výsledkov a tiež na podnikateľskú činnosť a marketing.

Praktickou prípravou sa upevňujú zručnosti v používaní techniky, technologických postupov, v plánovacích, organizačných, kontrolných, normovacích, kalkulačných a ďalších odborných činnostiach. Praktická príprava môže byť realizovaná formou samostatnej práce v podmienkach prevádzkových pracovísk pri výrobe polovýrobných a finálnych výrobkov, ale aj v obchodných, ekonomických a personálnych útvaroch podnikov, kde si žiaci dopĺňajú, prehlbujú, rozvíjajú a upevňujú odborné vedomosti získané v teoretickom vzdelávaní. Odbornú prípravu dopĺňa absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách, zariadeniach, prevádzkach, inštitúciách.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

13.2 Základné údaje

úplné stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	V oblasti kožiarskej, kožušnickej, obuvníckej a galantérnej výroby priemyselného i remeselného charakteru v profesiách, kvalifikovaných povolaniach a pracovných pozíciách na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov a tiež v drobnom a strednom podnikaní
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

úplné stredné odborné vzdelanie s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške Výučný list v študijných odboroch 3243 4 operátor kožiarskej výroby, 3244 4 operátor kožušnickej výroby,

	3247 4 technik obuvníckej výroby
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaný pracovník v oblasti kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby priemyselného i remeselného charakteru – kvalitár, kontrolór, kožiarsky technik – modelár, majster v kožiarskej a obuvníckej výrobe, a tiež v oblasti drobného a stredného podnikania
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

úplné stredné odborné vzdelanie pre absolventov učebných odborov

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Stredné odborné vzdelanie v príslušnom odbore vzdelávania a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaný pracovník v oblasti kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby priemyselného i remeselného charakteru – kvalitár, kontrolór, kožiarsky technik – modelár, majster v kožiarskej a obuvníckej výrobe a tiež v oblasti drobného a stredného podnikania
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

13.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do študijného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť potvrdil všeobecný lekár pre deti a dorast. V prípade zmenenej pracovnej schopnosti je potrebné odporúčanie posudkovej komisie.

Konkrétne zdravotné požiadavky budú rozpracované v školskom vzdelávacom programe pre daný študijný odbor.

14 PROFIL ABSOLVENTA

14.1 Celková charakteristika absolventa

Absolventi skupiny študijných odborov 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi sú kvalifikovaní pracovníci so širokým odborným profilom, schopní samostatne vykonávať odborné činnosti v oblasti v oblasti kožiarskej, kožušnickej, obuvníckej a galantérnej výroby priemyselného i remeselného charakteru, ako aj v oblasti drobného a stredného podnikania, pre ktoré je podmienkou úplné stredné odborné vzdelanie.

Poznajú zákonitosti svojho odboru a v profesiách, pracovných pozíciách a kvalifikovaných povolaniach na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov sú schopní aplikovať teoretické poznatky v praxi s použitím informačných technológií a výpočtovej techniky.

Náročnosť profesií uvedených oblastí si vyžaduje rozsiahle odborné vedomosti a spôsobilosti. Absolventi sú pripravení pracovať samostatne aj v pracovnom tíme, majú predpoklady pre adaptabilitu v príbuzných odboroch činností. Osvoja si schopnosti aplikovať nadobudnuté teoretické vedomosti v praxi pri samostatnom riešení pracovných problémov. Naučia sa plánovať, organizovať a realizovať praktické činnosti, zabezpečovať technologickú prípravu výroby a technologické postupy, navrhovať a modelovať, tvoriť konštrukcie jednoduchších výrobkov, kontrolovať dodržiavanie technologických postupov a bezpečnostných predpisov, uplatňovať normy, kontrolovať a vyhodnocovať svoju prácu aj prácu svojich kolegov.

Dôležitú súčasť profilu absolventa tvoria jeho vedomosti a spôsobilosti z hygieny a bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci, tvorby a ochrany životného prostredia.

Pre kvalifikovaný výkon pracovných činností získajú potrebné všeobecné vzdelanie a široký odborný profil. V bežných situáciách spoločenského alebo pracovného styku dokážu bez závažných jazykových chýb a nedostatkov komunikovať v cudzom jazyku. Absolventi sú schopní čítať odborný text s porozumením a následne ho uplatňovať v praxi. Vedia aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení pracovných problémov, sú schopní pracovať samostatne aj v tíme a sú pripravení podieľať sa na organizácii a riadení pracoviska. Chápu dôležitosť potreby vzdelávania a prehlbovania vedomostí a zručností, ako aj nevyhnutnosť konať v súlade s právnymi normami spoločnosti a zásadami etiky a demokracie. Absolventi sú pripravovaní v súlade s medzinárodnými štandardami (jazykové, počítačové). Dôležitou súčasťou prípravy je formovanie potrieb v oblasti odborného, profesionálneho i osobnostného rozvoja, rozvíjanie zmyslu pre inováciu práce, prístupnosť k novým trendom a metódam v danej profesii.

Absolventi majú predpoklady konať cieľavedome, zodpovedne a v súlade so spoločenskými normami. Sú vedení k pochopeniu dôležitosti a rozvíjaniu pocitu potreby ďalšieho samostatného odborného, profesionálneho aj osobnostného rozvoja..

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami :

14.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady.

Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržovania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- spoľahlivo sa vyjadrovať v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,

- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkultúrnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

14.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- vymedziť charakteristiku a objasniť výrobné vlastnosti jednotlivých materiálov vo vzťahu k ich účelnému využívaniu,
- popísať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov, surovín,
- zdôvodniť použitie jednotlivých druhov materiálov vo vzťahu ku konkrétnym druhom výrobkov,
- vymedziť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,
- vysvetliť dôležitosť kontroly materiálu v jednotlivých fázach jeho používania,
- určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožiarskym odvetvím,
- charakterizovať výrobnú dokumentáciu – sústavu technických podkladov pre výrobu a doklady o výrobe (výkresy, schémy, návody, výpočtové listy a pod.),
- popísať postup náčrtu a vypracovania technického výkresu výrobku,
- uviesť a charakterizovať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- vysvetliť dôležitosť organizácie pracoviska a organizácie vlastnej práce,
- vysvetliť podstatu a charakterizovať podmienky, princípy a priebeh technologických procesov,
- uviesť postupnosť operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v samotnej výrobe podľa odboru,
- popísať vývoj a vysvetliť funkciu navrhovania a modelovania v kožiarskom odvetví,
- vymedziť a charakterizovať základné pracovné metódy pre návrhársku a modelársku činnosť,
- popísať zásady zhotovovania a používania výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,
- popísať spôsoby získavania rozmerov,
- vymedziť spôsoby konštrukčného riešenia jednotlivých druhov výrobkov,
- vymedziť základné kategórie priemyselnej estetiky,
- čítať a interpretovať výrobné výkresy,
- vymedziť oblasť normalizácie, štandardizácie výrobkov, výrobných a pracovných postupov,
- vysvetliť vzťah priemyselnej estetiky, farebnosti a dizajnu k funkčnosti výrobku,
- vysvetliť technické princípy činnosti strojov a zariadení používaných v kožiarskom odvetví,
- vymedziť princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení z hľadiska ekologického prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu,
- uviesť a popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia
- vymedziť základné ekonomické pojmy a kategórie,
- popísať podstatu a princípy fungovania trhovej ekonomiky,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti,
- charakterizovať právne formy podnikania,

- popísať vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- charakterizovať základné pravidlá riadenia vlastných financií a popísať riziká v ich riadení,
- popísať problematiku ochrany práv spotrebiteľa.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- zhotovovať výrobky príslušného odboru podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- aplikovať v pracovnej činnosti zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia, s použitím osobných ochranných pomôcok,
- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať základné pracovné metódy pre návrhársku a modelársku činnosť,
- zobrazovať jednotlivé typy výrobkov podľa predlohy aj s uplatnením vlastného tvarového riešenia,
- navrhnuť a výtvarne riešiť výrobok zo zodpovedajúceho materiálu,
- spracovať technickú a technologicкую dokumentáciu výrobku,
- vybrať vhodnú výrobnú dokumentáciu a materiály,
- zvoliť zodpovedajúci pracovný postup a realizovať ho samostatne,
- pracovať s výrobnou dokumentáciou – sústavou technických podkladov pre výrobu a dokladmi o výrobe (výkresy, schémy, návody, výpočtové listy a pod.)
- obsluhovať samostatne stroje a technologické zariadenia,
- nastavovať stroje a technologické zariadenia, ošetrovať ich a vykonávať bežnú údržbu,
- dodržiavať technologicкую disciplínu, normy a parametre kvality procesov a výrobkov,
- kontrolovať akosť výrobku v procese jeho výroby,
- overovať a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- rozpoznať a odstrániť chyby výrobku,
- manipulovať hospodárne s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami v technologických procesoch,
- stanoviť normy spotreby materiálov, pomocných materiálov, času a výkonu pracovných operácií pri výrobe,
- zostaviť technický popis výrobku a technologický postup,
- zhodnotiť výrobok po technickej a ekonomickej stránke,
- spracovať materiálové náklady na výrobu a vypracovať cenovú kalkuláciu výrobku,
- realizovať zodpovedajúce postupy pri zásobovaní materiálom a pri odbyte hotových výrobkov.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- zodpovednosťou, vytrvalosťou, ,
- spoľahlivosťou, presnosťou a dôslednosťou,
- dobrou pracovnou disciplínou a sebadisciplínou,
- chápaním významu dobrých medziľudských vzťahov a schopnosťou pracovať samostatne aj v kolektíve,
- iniciatívou a kreativitou,
- chápaním významu vzdelávania a zvyšovania si kvalifikácie.

15 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

15.1 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelanie	60	1920
Odborné vzdelanie	38	1216
Disponibilné hodiny	34	1088
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	60	1920
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a literatúra • anglický jazyk • druhý cudzí jazyk 	34	1088
Človek, hodnoty a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova • dejepis • občianska náuka 	7	224
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • ekológia • fyzika • chémia • biológia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	8	256
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	38	1216
Teoretické vzdelanie	20	640
Praktická príprava	18	576
Disponibilné hodiny	34	1088
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

15.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných

osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spravenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie a ďalšie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) Ako prvý cudzí jazyk sa vyučuje jazyk anglický. Ako druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať jazyk nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- g) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8. rokov, najneskôr do školského roku 2017 – 2018, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ sú predmety etická/náboženská výchova, dejepis a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety ekológia, fyzika,

chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.

- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika. Výučba predmetu informatika sa realizuje s časovou dotáciou minimálne 2 vyučovacie hodiny za štúdium.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- l) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- m) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- l) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Trvá tri dni po šesť hodín.

15.3 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelanie	72	2304
Odborné vzdelanie	38	1216
Disponibilné hodiny	22	704
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	72	2304
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • anglický jazyk • druhý cudzí jazyk 	46	1472
Človek, hodnoty a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova • dejepis • občianska náuka 	7	224
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • ekológia • fyzika • chémia • biológia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	8	256
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	38	1216
Teoretické vzdelanie	20	640
Praktická príprava	18	576
Disponibilné hodiny	22	704
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

15.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre

jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, vo 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Ako prvý cudzí jazyk sa vyučuje jazyk anglický. Ako druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať jazyk nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8. rokov, najneskôr do školského roku 2017 – 2018, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecne vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ sú predmety etická/náboženská výchova, dejepis a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.

- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika. Výučba predmetu informatika sa realizuje s časovou dotáciou minimálne 2 vyučovacie hodiny za štúdium.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- m) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- n) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- o) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Trvá tri dni po šesť hodín.

15.5 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelanie	60	1920
Odborné vzdelanie	62	1984
Disponibilné hodiny	10	320
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	60	1920
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a literatúra • anglický jazyk • druhý cudzí jazyk 	34	1088
Človek, hodnoty a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova • dejepis • občianska náuka 	7	224
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • ekológia • fyzika • chémia • biológia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	8	256
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	62	1984
Teoretické vzdelanie	18	576
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	10	320
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

15.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity

- disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
 - c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, vo 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
 - d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
 - e) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
 - f) Ako prvý cudzí jazyk sa vyučuje jazyk anglický. Ako druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať jazyk nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
 - g) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8. rokov, najneskôr do školského roku 2017 – 2018, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecne vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.
 - h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ sú predmety etická/náboženská výchova, dejepis a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
 - i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
 - j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika. Výučba predmetu informatika sa realizuje s časovou

- dotáciou minimálne 2 vyučovacie hodiny za štúdium.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
 - l) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
 - m) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
 - n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
 - o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi. V študijných odboroch možno vydať výučný list po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik.
 - p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
 - q) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Trvá tri dni po šesť hodín.

15.7 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelanie	68	2176
Odborné vzdelanie	62	1984
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	68	2176
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • anglický jazyk • druhý cudzí jazyk 	46	1472
Človek, hodnoty a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova • dejepis • občianska náuka 	5	160
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • ekológia • fyzika • chémia • biológia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	6	192
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	62	1984
Teoretické vzdelanie	18	576
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

15.8 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednot-

livé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, vo 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Ako prvý cudzí jazyk sa vyučuje jazyk anglický. Ako druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať jazyk nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8. rokov, najneskôr do školského roku 2017 – 2018, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecne vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ sú predmety etická/náboženská výchova, dejepis a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.

- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika. Výučba predmetu informatika sa realizuje s časovou dotáciou minimálne 2 vyučovacie hodiny za štúdium.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- m) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- n) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- o) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi. V študijných odboroch možno vydať výučný list po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik.
- q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Trvá tri dni po šesť hodín.

15.9 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelanie	29	928
Odborné vzdelanie	20	640
Disponibilné hodiny	17	544
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	29	928
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a literatúra • anglický jazyk • druhý cudzí jazyk 	18	576
Človek, hodnoty a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • dejepis 	2	64
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • ekológia • fyzika • chémia • biológia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	6	192
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vzdelanie	12	384
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	17	544
SPOLU	66	2112
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

15.10 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké

ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) Ako prvý cudzí jazyk sa vyučuje jazyk anglický. Ako druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať jazyk nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- g) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8. rokov, najneskôr do školského roku 2017 – 2018, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ je predmet dejepis.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno v dennej forme štúdia vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov. V iných formách štúdia sa predmet telesná a športová výchova nevyučuje. Škola môže

presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre telesnú výchovu do disponibilných hodín do časti všeobecne vzdelávanie a využiť ju na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové.

- l) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- m) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa) a dejepis.
- n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

15.11 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelanie	35	1120
Odborné vzdelanie	20	640
Disponibilné hodiny	11	352
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	35	1120
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • anglický jazyk • druhý cudzí jazyk 	24	768

Človek, hodnoty a spoločnosť • dejepis	2	64
Človek a príroda • ekológia • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vzdelanie	12	384
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	11	352
SPOLU	66	2112
Maturitná skúška		

15.12 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.

- f) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Ako prvý cudzí jazyk sa vyučuje jazyk anglický. Ako druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať jazyk nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8. rokov, najneskôr do školského roku 2017 – 2018, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecne vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ je predmet dejepis.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno v dennej forme štúdia vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov. V iných formách štúdia sa predmet telesná a športová výchova nevyučuje. Škola môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre telesnú výchovu do disponibilných hodín do časti všeobecne vzdelávanie a využiť ju na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové.
- m) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- n) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa) a dejepis.
- o) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

16 VZDELÁVACIE OBLASTI

Základným cieľom odborného vzdelávania je osvojenie teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pre zvládnutie budúceho povolania a celého okruhu učiva orientovaného vo vzťahu k jednotlivým úlohám odvetvia. Žiaci získavajú, upevňujú a prehlbujú si vedomosti, zručnosti a návyky súvisiace s odbornými činnosťami v kožiarskom priemysle, stanovenými na pracovných pozíciách vyžadujúcich úplné stredné odborné vzdelanie.

Odborné vzdelávanie v štátnom vzdelávacom programe pre skupinu odborov 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi predstavuje súbor principiálnych vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa nevyhnutných pre kvalifikované vykonávanie jednotlivých odborných činností.

Žiaci sa naučia pracovať podľa technologických postupov s jednotlivými druhmi surovín a materiálov, naučia sa posúdiť ich vlastnosti a kvalitu, naučia sa pripravovať a obsluhovať stroje, zariadenia a prístroje za súčasného dodržiavania zásad bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a protipožiarnej ochrany.

V rámci ekonomického vzdelávania sa pre získanie kompetencií z okruhu pravidiel riadenia osobných financií odporúča pracovať s Národným štandardom finančnej gramotnosti (ďalej len Národný štandard) vo vzťahu k fungovaniu jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti. Pri spracovaní školských vzdelávacích programov je dôležité dôkladne preštudovať tento dokument a až potom následne zvážiť, ktoré tematické celky Národného štandardu zaradiť do vzdelávania tak, aby vyhovovali potrebám a individuálnym schopnostiam žiakov v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať Národný štandard na vytvorenie nových tematických celkov, tém alebo podtém v rámci učebných osnov rôznych odborných predmetov a dôsledne zabezpečiť medzipredmetové **vzťahy**.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

16.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory bez ohľadu na ich profiláciu vzdelávania na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé študijné

odbory.

Spoločné vzdelávacie štandardy:

- Ekonomické vzdelávanie zamerané na základné otázky sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu. V teoretickej príprave je obsah odborného vzdelávania orientovaný na oboznámenie sa s činnosťami v oblasti zabezpečovania technologickej prípravy výroby, technologických postupov, tvorby a uplatňovania noriem a normatívov spotreby práce. Obsah učiva sprostredkúva poznatky o navrhovaní a vytváraní konštrukcií modelov a vzorov jednoduchších výrobkov, o spôsoboch overovania a porovnávania predpísaných parametrov na hotových výrobkoch. Dôraz sa kladie na poznatky o vedení príslušnej prevádzkovej a technickej dokumentácie, o kontrole dodržiavania technologických postupov, efektívnom a hospodárnom využívaní surovín a materiálov vo výrobnom procese pri ich pretváraných rôznymi technologickými postupmi na výrobky za pomoci strojov, zariadení jednotlivých výrobných úsekov a pri dodržiavaní technologickej disciplíny a zásad BOZP.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí vo svojom odbore disponovať zodpovedajúcimi výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

16.2 Praktická príprava

Cieľom praktickej prípravy je zhodnotenie získaných teoretických vedomostí v praktických odborných činnostiach kožiarskeho odvetvia. Obsah učiva je zameraný na rozvíjanie zručností a zvládnutie metodiky jednotlivých pracovných činností pri výrobe polovýrobkov a finálnych výrobkov a tiež aplikácie vedomostí v oblasti ekonomických a obchodných činností za súčasného využívania tradičných aj moderných technológií.

Cieľom vzdelávacej oblasti praktického vzdelávania je poskytnúť žiakom podporu pri rozvíjaní zručností pri práci s technicko-ekonomickou a výrobnou dokumentáciou, v organizovaní pracoviska, riešení technologických postupov výroby, kontrole kvality materiálu a výrobku v procese jeho výroby, dodržiavaní technologickej disciplíny, noriem a parametrov kvality procesov a výrobkov, rozpoznávaní a odstraňovaní chýb výrobkov a využívaní informačných a komunikačných technológií. Odbornou prípravou sa formuje presnosť, dôslednosť a spoľahlivosť v plnení pracovných povinností. U žiakov sa vytvára a pestuje sa pocit zodpovednosti za výsledky svojej práce a za zverené hodnoty, formuje sa potreba iniciatívy a rozvíjania kreativity.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi

16.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba,
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru,
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- vysvetliť podstatu efektívneho využívania finančných informácií a finančných služieb,
- stanoviť si reálne finančné ciele a plán na ich dosiahnutie,
- popísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- popísať základné pojmové znaky podnikania,
- vysvetliť hlavné princípy právnej úpravy podnikania v SR,
- vysvetliť pojmy živnosť, živnostenské oprávnenie, neoprávnené podnikanie,
- navrhnuť jednoduchý podnikateľský zámer – obchodný a finančný plán malého podniku.
- charakterizovať spotrebiteľa a predávajúceho,
- popísať postup pri vybavovaní reklamácie,
- vymenovať, ktoré štátne orgány a organizácie sa venujú ochrane spotrebiteľa,
- popísať práva a povinnosti spotrebiteľa a vymedziť čo zahŕňa ochrana spotrebiteľa.

Obsahové štandardy

Svet práce

Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu základných pojmov pracovného práva a k porozumeniu pracovnoprávnym vzťahom. Vzdelávanie pripravuje žiaka pre svet práce z hľadiska domácich, európskych i mimoeurópskych možností. Učivo sa zameriava na rozvoj schopností žiaka v oblasti osobného manažmentu. Vo vzdelávacom procese sa súčasne formujú a rozvíjajú schopnosti racionálneho a efektívneho správania a zodpovednosti za vlastnú prácu.

Žiak sa učí porozumieť základným atribútom trhu práce, získa vedomosti o ponuke a dopyte po pracovných miestach, naučí sa, ako sa uchádzať o zamestnanie a osvojí si náležitosti súvisiace s pracovným pomerom.

Získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celo-životného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na vysvetlenie významu trvalých životných hodnôt, dôležitosti zabezpečenia životných potrieb a vplyvu peňazí na ich zachovanie. Žiak sa naučí nájsť, vyhodnocovať a použiť finančné informácie pre riadenie vlastných financií s cieľom zaistenia celoživotného finančného za-bezpečenia. Osvojí si dôležitosť osobného zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Naučí sa rozoznávať možné riziká, stanoviť si reálne finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie.

Výchova k podnikaniu

Žiaci sa oboznámia s právnymi pojmami podnikania, podstatou podnikateľskej činnosti, princípmi právnej úpravy podnikania v Slovenskej republike. Podrobnejšie si osvoja problematiku živnos-tenského

podnikania, naučia sa vypracovať jednoduchý podnikateľský zámer.

Spotrebiteľská výchova

Žiak sa oboznámi s cieľom zákona o ochrane spotrebiteľa a jeho právach, vzdelávaním si osvojí základné pojmy spotrebiteľskej výchovy. Získa poznatky súvisiace s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s problematikou a pravidlami reklamy, s informatívnou povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovacej povinnosti a sankciách.

16.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory

Študijný odbor	
VÝROBA OBUVI A GALANTÉRNEHO TOVARU	
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE	
Výkonové štandardy	
Absolvent má:	
<ul style="list-style-type: none">- používať odbornú terminológiu výroby obuvi a galantérneho tovaru,- popísať charakteristiku materiálov z hľadiska ich využitia vo výrobnom procese a z hľadiska užívateľských vlastností,- zdôvodniť použitie jednotlivých materiálov vo vzťahu ku konkrétnym výrobkom,- vysvetliť kontrolu materiálu v jednotlivých fázach jeho používania,- popísať spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,- určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s výrobou,- popísať princípy, podmienky a priebeh technologických procesov,- popísať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny, dôležitosť organizácie pracoviska a organizácie vlastnej práce,- vysvetliť technické princípy činnosti strojov a zariadení používaných vo výrobe,- určiť princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení, z hľadiska ekologického prístupu k životnému prostrediu,- vysvetliť funkciu navrhovania a modelovania v odbore,- charakterizovať základné pracovné metódy pre návrhársku a modelársku činnosť,- popísať spôsoby získavania rozmerov jednotlivých súčastí a dielcov,- popísať spôsoby konštrukčného riešenia jednotlivých výrobkov,- popísať zásady zhotovovania a používania výrobnej dokumentácie (technický popis, výrobné výkresy, technologické postupy, cenové podklady),- vysvetliť možnosti aplikačného programového vybavenia pri vytváraní výrobnej dokumentácie a ekonomickej dokumentácie.	
Obsahové štandardy	
<u>Materiálová základňa výroby obuvi a galantérneho tovaru</u>	
<p>Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, charakteristických vlastnostiach základných a pomocných materiálov, o ich hodnotení a efektívnom využívaní vo výrobe. Vzhľadom na rôznorodé zloženie materiálov využívaných vo výrobnom procese je nevyhnutné osvojenie spôsobov ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus.</p> <p>Súčasťou vzdelávania sú skúšky materiálov, pri ktorých žiaci získajú súbor poznatkov z oblasti kontroly materiálu pri vstupe do výroby, cez medzi operačnú a výstupnú kontrolu výrobku z výroby.</p> <p>Obsah vzdelávania v tejto oblasti predstavuje organickú spätosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia..</p>	
<u>Technologické procesy a technika odboru</u>	
<p>Obsah učiva je zameraný na definovanie odborných pojmov, názvoslovía, na získanie vedomostí o technológiách používaných v odbore. Súčasťou učiva sú vedomosti o organizácii pracoviska a organizácii vlastnej práce, o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov. Oblasť</p>	

vzdelávania zahŕňa poznatky o postupnosti operácií v oblasti prípravy výroby a v samotnej výrobe. Obsah učiva je zameraný aj na rozvoj technického myslenia žiakov tak, aby na základe poznania fyzikálno-technickej podstaty jednotlivých častí strojov ľahšie pochopili funkciu strojov a zariadení v technologickom procese. Žiaci si osvoja zásady obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania materiálov, strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok, postupy pri ich nastavovaní a ovládaní, bežnej starostlivosti a údržbe so súčasným rešpektovaním zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Obsah učiva poskytuje vedomosti o spôsoboch a metódach modelovania a konštrukcie jednotlivých druhov výrobkov. Poznanie podstaty modelárskej práce vedie k predpokladom pre lepšie porozumenie technickej dokumentácie a jej správne využitie v procese výroby. Žiaci si osvoja zásady zhotovovania a používania modelárskych šablón, výrobných výkresov a výrobných dokumentácií pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov. V konštrukčnej činnosti sa kladie dôraz na správnosť merania rozmerov a presnosť konštrukcie a rysovania. Žiaci sa zoznámia s technikami odborného kreslenia, získajú základy pre navrhovanie, konštrukciu a modelovanie výrobku vo vzťahu k použitému materiálu, jeho funkčnosti, využiteľnosti a zdravotnej nezávadnosti, za súčasného aplikovania zásad estetiky. Oboznámia sa s nevyhnutnosťou rešpektovania zásad technickej normalizácie a štandardizácie.

Výrobná dokumentácia a jej používanie vo výrobnom procese

Obsahom učiva sú poznatky o výrobných dokumentáciách, zásadách pri tvorbe a používaní technických popisov, modelárskych šablón, výrobných výkresov, technologických postupov, cenových podkladov. Učivo súčasne zahŕňa prípravu žiakov na riešenie technických, technologických a ekonomických problémov.

Informačné a komunikačné technológie v odbore

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o perspektívach rozvoja a možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií v odbore. Získať poznatky o ich aplikácii pri inovácii výrobkov, pri príprave a spracovaní dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní v konštrukčnej činnosti, v technologických procesoch a v strojných zariadeniach.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- spracovať technicko-ekonomickú dokumentáciu výrobku,
- zhodnotiť výrobok po technickej a ekonomickej stránke,
- zostavovať výrobné plány,
- pripraviť materiálové zabezpečenie výroby,
- zorganizovať pracovisko podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- zvoliť zodpovedajúce pracovné postupy v súlade s platnou normalizáciou,
- narábať s technickou a výrobnou dokumentáciou,
- obsluhovať samostatne stroje a technologické zariadenia
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy a parametre kvality procesov a výrobkov
- kontrolovať kvalitu materiálu, výrobku v procese jeho výroby
- overovať a porovnávať predpísané parametre hotového výrobku
- rozpoznať a odstrániť chyby výrobkov
- využívať hospodárne suroviny, materiály, energie, stroje a zariadenia v technologických procesoch
- realizovať zodpovedajúce postupy pri odbyte hotových výrobkov
- pracovať v súlade so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany proti požiarom a ochrany životného prostredia
- využívať dostupné softvérové vybavenie pri riešení praktických úloh.

Obsahové štandardy

Technická a ekonomická príprava výroby

Praktická činnosť je zameraná na využitie teoretických vedomostí z oblasti materiálov, hodnotenia ich kvality, technológie, modelárstva, konštrukcie a ekonomie v praktických činnostiach pri príprave technickej a výrobných dokumentácií, šablón a ekonomických podkladov pre hodnotenie finálnych výrobkov ako aj ich následnú samotnú výrobu.

Výroba a riadenie výroby

Cieľom praktickej prípravy je ako z technicko-hospodárskych noriem, technickej a technologickej dokumentácie naplánovať výrobu a rozpisť ju na denné dávky, materiálne ju zabezpečiť a zorganizovať výrobu na dielňach tak, aby sa dodržali predpokladané výkonové normy pri dodržaní kvality vyrábaných výrobkov. Praktická činnosť poskytne tiež možnosti samostatne obsluhovať stroje a technologické zariadenia.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa súbor poznatkov zameriava na praktické dodržiavanie základných zásad bezpečnosti práce, hygieny práce, ochrany zdravia a ochrany proti požiarom, ktoré je potrebné dodržiavať pri práci v súlade s platnou legislatívou. V prípade úrazu na pracovisku poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc

Uplatňovanie informačných technológií v odbore

Obsah učiva umožní žiakom prakticky využívať odborné vedomosti a efektívne ovládať moderné informačné technológie (CAD grafické systémy ako aj iné špeciálne software produkty) pri príprave výrobnej dokumentácie a v každodenných operáciách pri riadení výrobných procesov odboru.

Študijný odbor OPERÁTOR KOŽIARSKEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať odbornú terminológiu,
- charakterizovať materiály a suroviny kožiarskej výroby, chyby materiálov,
- rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov, surovín a ich kvalitu,
- vysvetliť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,
- vysvetliť význam kontroly materiálu a výrobkov,
- popísať základné pracovné metódy navrhovania a modelovania výrobkov kožiarskej výroby,
- popísať konštruovanie základných vzorov výrobkov,
- navrhnuť vzor výrobku s uplatnením výpočtovej techniky,
- vysvetliť zásady vyhotovenia technologickej dokumentácie,
- popísať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- určiť postupnosť operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v procese výroby,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožiarskym odvetvím.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa kožiarskeho odvetvia

Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, vlastnostiach základných a pomocných materiálov, chybách materiálov, určovaní materiálových noriem a efektívnom využívaní materiálov vo výrobe. Súčasťou vzdelávania sú skúšky materiálov, pri ktorých žiaci získajú súbor poznatkov z oblasti kontroly materiálu pri vstupe do výroby, cez medzioperačnú kontrolu a pri výstupe finálneho výrobku z výroby.

Obsah vzdelávania predstavuje organickú prepojenosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia. Vysvetľuje ekologický význam spracovania odpadov a dopad nesprávnej manipulácie s odpadmi na životné prostredie.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Učivo zoznamuje žiakov so spôsobmi a metódami modelovania a konštrukcie jednotlivých druhov výrobkov. Žiaci sa naučia zhotovovať a čítať výrobné výkresy a výrobnú dokumentáciu. Zoznámia sa s technikami odborného kreslenia, získajú základy pre konštrukciu, modelovanie a vlastnú návrhovú činnosť

výrobku vo vzťahu k použitému materiálu, jeho funkčnosti, využiteľnosti a zdravotnej nezávadnosti, za súčasného aplikovania zásad estetiky. Zoznámia sa s nevyhnutnosťou rešpektovania zásad technickej normalizácie a štandardizácie pri vytváraní vlastných návrhov. Naučia sa aký význam má priemyselná estetika, farebnosť a dizajn vzhľadom k funkčnosti výrobku.

Technika a technologické procesy v kožiarskom odvetví

Učivo poskytuje poznatky o technickej a technologickej dokumentácii, jej význame a tvorbe, práci s ňou, jej význame a dôležitosti vo výrobnom procese. Žiaci získajú poznatky o tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, zostavení technického popisu výrobku, technologického postupu s dôrazom na presnosť, dôslednosť a vytrvalosť. Naučia sa základné technologické postupy vysekávania a vykrajovania súčiastok z usní. Získajú vedomosti o spájaní súčiastok a výrobe výrobkov v kožiarskom odvetví.

Naučia sa aplikovať získané vedomosti pri tvorbe samostatnej práce. Žiaci získajú prehľadné vedomosti o organizácii pracoviska a organizácii vlastnej práce, o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov.

Získajú poznatky o zásadách obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok v technologickom procese.

Výpočtová technika v kožiarskom odvetví

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o perspektívach rozvoja a možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií a výpočtovej techniky v kožiarskom odvetví. Žiaci získajú poznatky o ich aplikácii pri tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní, v konštrukčnej činnosti, technologických procesoch a v strojoch a zariadeniach a ostatnej technike.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia,
- zvoliť správny technologický postup a vhodný materiál pre výrobu konkrétneho vzoru výrobku
- aplikovať vo výrobnom procese poznatky o kvalite výroby výrobku,
- overovať a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- rozoznať a odstrániť chyby výrobku,
- nastavovať samostatne stroje a zariadenia, vykonávať ich obsluhu a bežnú údržbu,
- zaobchádzať hospodárne so surovinami, materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami v technologických procesoch,
- stanoviť normy spotreby materiálov, času a výkonu pracovných operácií pri výrobe,
- vyhotoviť technický náčrt a popis výrobku,
- vypracovať samostatne technologickú dokumentáciu na navrhnutý vzor výrobku, zvoliť vhodný materiál a zrealizovať jeho výrobu,
- vypočítať materiálové náklady na výrobu a vypracovať cenovú kalkuláciu výrobku,
- riešiť praktické úlohy pomocou aplikačných programov výpočtovej techniky,
- aplikovať princípy dizajnu a módnych trendov pri navrhovaní výrobku.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena práce, ochrana proti požiarom a príprava pracoviska

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nie je chápaná samostatne, ale sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa žiaci naučia rozoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, postupovať v súlade so spôsobmi ochrany voči nim a ako im predchádzať. V prípade úrazu na pracovisku sa naučia poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Technologické postupy a využívanie strojov, zariadení a výpočtovej techniky pri výrobe polovýrobov a výrobkov kožiarskeho priemyslu

Cieľom praktickej prípravy je naučiť žiakov získané vedomosti z oblasti materiálov, technológií, mode-

lárstva, konštrukcií, strojov a zariadení aplikovať v praktických činnostiach pri vykonávaní jednoduchých i náročných prác a pracovných operácií. Na základe technickej a technologickej dokumentácie sa naučia pracovať so súborom technických podkladov potrebných pre výrobu, naučia sa využívať výkresy, schémy, návody, pracovať s technologicou dokumentáciou.

Vzdelávacia oblasť zahŕňa problematiku venovanú práci s materiálmi a surovinami a ich spracovaniu rôznymi technologickými postupmi, za súčasného použitia potrebných strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a dodržiavaní technologickej disciplíny.

Študijný odbor **OPERÁTOR KOŽUŠNÍCKEJ VÝROBY**

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- charakterizovať a používať odbornú terminológiu a symboliku,
- popísať charakter a postavenie kožušnickej výroby, jej úlohy a ciele,
- popísať vlastnosti jednotlivých materiálov a princípy ich pôsobenia na technické, ekonomické, úžitkové a estetické vlastnosti výrobkov,
- rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov a ich kvalitu,
- popísať technologicke postupy pre jednotlivé typy výrobkov v kožušnickej výrobe,
- popísať organizáciu a riadenie výrobných činností, činností spojených s materiálno-technickým zabezpečením výroby a činností zabezpečujúcich odbyt,
- orientovať sa v technickej a technologickej dokumentácii a vo výrobných schémach,
- popísať funkčné princípy a technologicke možnosti strojov a zariadení, ich prvkov a výrobných liniek,
- popísať postup nastavovania strojov a zariadení podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach,
- popísať postup prípravy strojov a zariadení, spôsoby ich ošetrovania, údržby a zisťovania porúch,
- vysvetliť význam dodržiavania technologicých predpisov a pracovnej disciplíny,
- zdôvodniť dôležitosť hospodárnosti vo využívaní surovín, palív a energie, organizácie a riadenia výroby,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožušnicou výrobou.

Obsahové štandardy

Materiály kožušnickej výroby

Obsah učiva je orientovaný na oboznámenie s jednotlivými druhmi materiálov používaných v kožušnickej výrobe. Žiaci spoznajú vlastnosti rôznych druhov materiálov, možnosti ich využitia, osvoja si princípy ich pôsobenia na ekonomické, technické, úžitkové a estetické vlastnosti výrobkov. Naučia sa rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov a hodnotiť ich kvalitu,

Technologicke procesy a stroje a zariadenia kožušnickej výroby

Obsahom učiva je súbor vedomostí o technických a technologicých základoch kožušnickej výroby, o organizácii a riadení výrobných činností, činností spojených s materiálno-technickým zabezpečením výroby a činností zabezpečujúcich odbyt. Žiaci sa naučia orientácii v technickej a technologickej dokumentácii. Učivo je zamerané na poznanie fyzikálno-technickej podstaty, funkcie a významu jednotlivých častí strojov, čo vedie žiakov k lepšiemu chápaniu funkcie strojov a zariadení v technologicom procese. Osvoja si postupy nastavovania strojov a zariadení podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach. Pochopia význam dodržiavania technologicých predpisov a pracovnej disciplíny a dôležitosť hospodárnosti vo využívaní surovín, palív a energie, organizácie a riadenia výroby a nevyhnutnosť dodržiavania zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisov proti požiarom, predpisov hygieny a ochrany životného prostredia. určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožušnicou výrobou.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia,
- zvoliť správny technologický postup vzhľadom k vhodne vybranému materiálu pre výrobu konkrétneho výrobku,
- aplikovať vo výrobnom procese poznatky o kvalite výroby výrobku,
- overovať a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- organizovať a riadiť výrobné činnosti, činnosti spojené s materiálno – technickým zabezpečením výroby a činnosti zabezpečujúce odbyt,
- riadiť technologický proces výroby kožušinových výrobkov,
- pracovať so základnou výrobnou dokumentáciou,
- nastaviť stroje a zariadenia podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach
- pripravovať stroje a zariadenia ošetrovať a udržiavať ich,
- nastaviť základné parametre technologického procesu podľa predpisov o obsluhu strojov,
- uviesť stroje a zariadenia do chodu,
- obsluhovať jednotlivé stroje a zariadenia a sledovať ich chod,
- monitorovať poruchy strojov a zariadení,
- používať racionálne metódy práce
- prispôbovať sa zmenám vo výrobnom procese.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť, hygiena a ochrana zdravia pri práci

Žiaci sa naučia rešpektovať a uplatňovať pravidlá bezpečnosti pri práci a ochrany zdravia pri práci s technikou, prístrojmi a ďalším vybavením. Získajú prehľad o základných ustanoveniach všeobecne záväzných právnych predpisov, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o hygiene pri práci a na pracovisku. Obsah učiva je zameraný na oboznámenie žiakov s pracovným prostredím, pracovnými pomôckami, materiálmi, náradím, strojmi a zariadeniami. Žiaci získajú zručnosti v správnom a zodpovedajúcom výbere vhodných pomôcok pre konkrétnu prácu, v používaní materiálov, pomôcok a náradia. V prípade úrazu na pracovisku sa naučia poskytnúť prvú pomoc.

Stroje a zariadenia v kožušnickej výrobe a súvisiaca organizácia práce na pracovisku

Získané teoretické vedomosti sa žiaci naučia využívať pri navrhovaní technologických postupov práce. Obsah učiva vedie žiakov k osvojeniu samostatnosti v organizovaní pracovného procesu, k určovaniu následnosti jednotlivých operácií, výberu a príprave potrebného materiálu, pracovného náradia a prostriedkov, k voľbe správneho technologického postupu vo vzťahu k vybranému materiálu.

Obsah učiva umožní žiakom získané prehľadné vedomosti o zložení a funkcii prístrojov, strojov a zariadení využiť v praktickej príprave. Žiaci sa naučia nastaviť samostatne stroje a zariadenia podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach, pripraviť stroje a zariadenia, ošetrovať a udržiavať ich, obsluhovať a sledovať ich chod a monitorovať prípadné poruchy. Pri jednotlivých činnostiach sa naučia používať racionálne metódy práce.

Naučia sa prakticky uplatňovať príslušné technologické normy, získajú zručnosti v hodnotení priebehu a výsledkov výrobného procesu, naučia sa pripraviť prípadné návrhy na optimalizáciu alebo racionalizáciu procesu.

Študijný odbor

TECHNIK OBUVNÍCKEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť pojmy odbornej terminológie výroby obuvi

- charakterizovať základné a pomocné materiály pre výrobu obuvi
- vysvetliť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok
- popísať základné pracovné metódy navrhovania a konštruovania obuvi
- popísať spôsoby konštrukčného riešenia základných vzorov obuvi
- vysvetliť zásady vyhotovenia technickej a technologickej dokumentácie
- popísať možnosti využitia výpočtovej techniky v obuvníckej výrobe
- vymenovať a vysvetliť triediace hľadiská pre posudzovanie obuvi
- vysvetliť spôsoby zhotovenia dielcov a ich montáže,
- charakterizovať výrobné spôsoby výroby obuvi
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny, dôležitosť organizácie pracoviska a organizácie vlastnej práce
- vysvetliť technické princípy činnosti strojov, zariadení používaných v technologických procesoch
- popísať spôsoby nastavovania, ovládania strojov, poruchy strojov ich odstraňovanie, údržbu strojov ,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s výrobou obuvi.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa obuvníckej výroby

Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, charakteristických vlastnostiach základných a pomocných materiálov o hodnotení a efektívnom využívaní materiálov vo výrobe. Vzhľadom na rôznorodé zloženie materiálov využívaných vo výrobnom procese je nevyhnutné určiť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus. Obsah vzdelávania v tejto oblasti predstavuje organickú spätosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia. Vysvetľuje ekologický význam spracovania odpadov a dopad nesprávnej manipulácie s odpadmi na životné prostredie.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Učivo poskytuje súbor poznatkov o spôsoboch konštrukcie a modelovania rôznych druhov obuvi. Poznanie podstaty modelárskej práce vedie k predpokladom pre lepšie porozumenie technickej dokumentácie a jej správne využitie v procese výroby. Žiaci si osvoja zásady zhotovovania a používania modelárskych šablón, výrobných výkresov a výrobných dokumentácie pri výrobe jednotlivých druhov obuvi. Zoznámia sa s poznatkami z anatómie a fyziológie nohy, s požiadavkami na konštrukciu obuvi vzhľadom na jej funkciu a zásady správneho obúvania.

Technika a technologické procesy pri výrobe obuvi

Cieľom obsahového okruhu, je poskytnúť súbor poznatkov o technológiách a technických základoch obuvníckej výroby, o zhotovovaní polovýrobov zo základných surovín a materiálov a o montáži výrobkov. Žiaci získajú prehľadné vedomosti o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov a výrobných postupov. Učivo poskytuje tiež poznatky o význame, využívaní a tvorbe technickej a technologickej dokumentácie. Obsah učiva je zameraný aj na rozvoj technického myslenia žiakov tak, aby na základe poznania fyzikálno-technickej podstaty jednotlivých častí strojov ľahšie pochopili funkciu strojov a zariadení v technologickom procese. Žiaci si osvoja zásady obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania strojov, zariadení, postupy pri ich nastavovaní a ovládaní, zisťovaní chýb a ich odstraňovaní, bežnej starostlivosti a údržbe so súčasným rešpektovaním zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Výpočtová technika

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií a výpočtovej techniky pri výrobe obuvi. Žiaci získajú poznatky o ich aplikácii pri tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní, v konštrukčnej činnosti, technologických procesoch a v strojoch a zariadeniach a ostatnej technike.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- používať pracovné pomôcky, náradie,

- pracovať na jednotlivých typoch strojov,
- manipulovať s materiálom,
- vyrobiť jednotlivé časti obuvi z rôznych druhov obuvi podľa technologických postupov,
- používať odbornú terminológiu,
- aplikovať pracovné návyky, technologickú disciplínu, kvalitu výrobkov,
- nastavovať stroje, určiť a odstrániť poruchu stroja, robiť údržbu strojov ,
- pripravovať materiálové zabezpečenie výroby,
- zorganizovať pracovisko podľa technickej a technologickej dokumentácie
- aplikovať zodpovedajúce postupy pri odbyte hotových výrobkov
- udržiavať čistotu a hygienu práce na pracovisku,
- aplikovať zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany proti požiarom a ochrany životného prostredia,
- vypracovať samostatne technickú a technologickú dokumentáciu na navrhnutý vzor výrobku,
- zvoliť vhodný materiál a vyrobiť navrhnutý výrobok.

Obsahové štandardy

Využívanie strojov a zariadení, technologických postupov, výpočtovej techniky pri výrobe polovýrobovkov a finálnych výrobkov

Cieľom je nadobudnutie praktických zručností s používaním pracovných pomôcok náradia, s prácou na jednotlivých typoch strojov, so spracovaním a manipuláciou materiálu. Podľa technologických postupov vyrábať jednotlivé časti obuvi a finálny výrobok z rôznych druhov materiálov. Obsah praktickej prípravy je zameraný na osvojenie správnych pracovných návykov, technologickej disciplíny, dodržiavania kvality výrobku.

Technická príprava výroby a zabezpečenie výroby

Cieľom praktickej prípravy v tejto oblasti je vypracovať technickú a technologickú dokumentáciu na navrhnutý vzor obuvi. Ďalej nadobudnúť praktické skúsenosti, ako z technicko-hospodárskych noriem, technickej a technologickej dokumentácie, naplánovať výrobu a rozpísať ju na denné dávky, materiálne ju zabezpečiť a zorganizovať na dielňach tak, aby sa dodržali predpokladané výkonové normy pri dodržaní kvality vyrábaných výrobkov. Na základe technickej a technologickej dokumentácie sa žiaci naučia pracovať so súborom technických podkladov potrebných pre výrobu, využívať výkresy, schémy, návody, pracovať s technologickou dokumentáciou.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci hygiena práce, ochrana proti požiarom

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa súbor poznatkov zameriava na praktické dodržiavanie základných zásad bezpečnosti práce, hygieny práce, ochrany zdravia a ochrany proti požiarom, ktoré je potrebné dodržiavať pri práci v súlade s platnou legislatívou. V prípade úrazu na pracovisku poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Študijný odbor KOŽIARSTVO

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť odbornú terminológiu,
- charakterizovať materiály a suroviny kožiarskej výroby,
- rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov a surovín, ich kvalitu a chyby,
- vysvetliť dôležitosť kontroly materiálu a surovín v jednotlivých fázach jeho používania, spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,
- správne čítať výkresy, schémy, technologickú dokumentáciu,
- popísať základné pracovné metódy navrhovania a modelovania výrobkov kožiarskej výroby, získavania rozmerov,
- konštruovať základné vzory výrobkov,

- popísať zásady zhotovovania a používania výrobných výkresov a technologickej dokumentácie,
- vyhotoviť náčrt a popis výrobku a technický výkres výrobku,
- charakterizovať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov, princípy a priebeh technologických procesov,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- určiť postupnosť operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v samotnej výrobe,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožiarskym odvetvím.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa kožiarskeho odvetvia

Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, charakteristických vlastnostiach základných a pomocných materiálov a efektívnom využívaní materiálov vo výrobe. Vzhľadom na rôznorodé zloženie materiálov využívaných vo výrobnom procese je dôležité upozorniť na spôsobov ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus.

Súčasťou vzdelávania sú skúšky materiálov, pri ktorých žiaci získajú súbor poznatkov z oblasti kontroly materiálu od ich vstupu do výroby až po výstup finálneho výrobku.

Obsah vzdelávania predstavuje organickú spätosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia. Vysvetľuje ekologický význam spracovania odpadov a dopad nesprávnej manipulácie s odpadmi na životné prostredie.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Cieľom je poskytnúť žiakom súbor vedomostí a poznatkov o spôsoboch a metódach konštrukcie a modelovania jednotlivých druhov výrobkov. Žiaci sa zoznámia s technikami odborného kreslenia a získajú základy pre vlastnú návrhovú činnosť vo vzťahu k použitému materiálu, jeho funkčnosti, využiteľnosti a zdravotnej nezávadnosti, za súčasného aplikovania zásad estetiky.

Zoznámia sa so zásadami zhotovovania a používania výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie. Dôraz sa kladie na správnosť merania rozmerov a presnosť konštrukcie a rysovania, priemyselnú estetiku, farebnosť a dizajn vzhľadom k funkčnosti výrobku.

Technika a technológia kožiarskeho odvetvia

Učivo poskytuje poznatky o technickej a technologickej dokumentácii, jej význame a dôležitosti vo výrobnom procese. Žiaci získajú poznatky o tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, vyhotovení technického náčrtu a popisu výrobku a technologického postupu s dôrazom na presnosť, dôslednosť a vytrvalosť. Naučia sa základné technologické postupy používané v kožiarskom odvetví a aplikovať získané vedomosti pri tvorbe samostatnej práce.

Žiaci získajú prehľadné vedomosti o organizácii pracoviska a organizácii vlastnej práce, o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov.

Získajú poznatky o zásadách obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok v technologickom procese.

Výpočtová technika v kožiarskom odvetví

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o perspektívach rozvoja a možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií a výpočtovej techniky v kožiarskom odvetví. Žiaci získajú poznatky o ich aplikácii pri tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní, v konštrukčnej činnosti, technologických procesoch a v strojoch a zariadeniach a ostatnej technike.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany proti požiarom a ochrany životného prostredia,
- vybrať vhodnú technologickú dokumentáciu,
- zvoliť vhodný materiál a zodpovedajúci technologický postup a samostatne ho realizovať,

- obsluhovať samostatne stroje a technologické zariadenia, vykonávať nastavovanie strojov a zariadení, ich obsluhu a bežnú údržbu,
- aplikovať vo výrobnom procese poznatky o kvalite výroby výrobkov a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- rozoznať chyby materiálu a technologického spracovania a odstrániť chyby na výrobku,
- zaobchádzať hospodárne so surovinami, materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami v technologických procesoch,
- stanoviť normy spotreby materiálov, času a výkonu pracovných operácií pri výrobe,
- vyhotoviť technický náčrt a popis výrobku, technologický postup výroby,
- zhotoviť výrobok,
- spracovať materiálové náklady na výrobu a vypracovať cenovú kalkuláciu výrobku,
- organizovať prácu na zverenom úseku,
- aplikovať princípy dizajnu a módnych trendov pri navrhovaní a výrobe výrobkov,
- riešiť praktické úlohy pomocou aplikačných programov výpočtovej techniky.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena práce, ochrana proti požiarom a príprava pracoviska

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nie je chápaná samostatne, ale sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa žiaci naučia rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, postupovať v súlade so spôsobmi ochrany voči nim a ako im predchádzať. V prípade úrazu na pracovisku sa naučia poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Technologické postupy a využívanie strojov, zariadení a výpočtovej techniky pri výrobe polovýrobkov a výrobkov kožiarskeho priemyslu

Cieľom praktickej prípravy je naučiť žiakov získané vedomosti z oblasti materiálov, technológií, modelárstva, konštrukcií, strojov a zariadení aplikovať v praktických činnostiach pri vykonávaní jednoduchých i náročných prác a pracovných operácií. Na základe technickej a technologickej dokumentácie si osvoja prácu so súborom technických podkladov pre výrobu, naučia sa využívať výkresy, schémy, návody, pracovať s technologickou dokumentáciou.

Vzdelávacia oblasť zahŕňa problematiku venovanú práci s materiálmi a surovinami a ich spracovaniu rôznymi technologickými postupmi, za súčasného použitia potrebných strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a dodržiavaní technologickej disciplíny.

Ekonomika a riadenie činností v podnikoch kožiarskeho odvetvia

Obsah učiva je zameraný na aplikáciu teoretických vedomostí do praktických činností týkajúcich sa ekonomiky a riadenia v jednotlivých útvaroch podniku. Proces vzdelávania je orientovaný na rozvoj organizačných a riadiacich schopností žiakov potrebných pri zabezpečovaní riadneho chodu malého alebo stredného podniku.

Žiaci sa naučia využívať elektronické informačné zdroje, obsluhovať telekomunikačnú, rozmnožovaciu a kancelársku techniku, uplatňovať praktické zručnosti v oblasti výpočtovej techniky.

Cieľom praktickej prípravy je pripraviť kvalifikovaných pracovníkov na strednej úrovni riadenia obchodného úseku, ekonomického a výrobnotechnického úseku.

**Skupina
študijných odborov**

**32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI**

pomaturitné kvalifikačné štúdium

STUPEŇ VZDELANIA:

**ÚPLNÉ STREDNÉ
ODBORNÉ VZDELANIE**

17 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

17.1 Popis vzdelávacieho programu

Vzhľadom na to, že v tejto forme štúdia získavajú žiaci rovnakú kvalifikáciu a rovnaký stupeň vzdelania ako v štvorročnom štúdiu neuvádzame tu znenie Popisu vzdelávacieho programu, pretože tento je totožný s už uvedeným – pozrite s. 55.

17.2 Základné údaje

úplné stredné odborné vzdelanie – dvojročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné pomaturitné kvalifikačné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	V oblasti kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby priemyselného i remeselného charakteru v profesiách kvalifikovaných povolaniach a pracovných pozíciách na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov a tiež v drobnom a strednom podnikaní
Možnosti ďalšieho štúdia:	Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zvýšenie alebo zmenu kvalifikácie.

úplné stredné odborné vzdelanie s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania - dvojročné pomaturitné kvalifikačné štúdium

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné pomaturitné kvalifikačné štúdium

Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania.
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania :	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške Výučný list v študijných odboroch 3243 4 operátor kožiarskej výroby, 3244 4 operátor kožušnickej výroby, 3247 4 technik obuvníckej výroby,
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	V oblasti kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby priemyselného i remeselného charakteru v profesiách kvalifikovaných povolaniach a pracovných pozíciách na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov a tiež v drobnom a strednom podnikaní
Možnosti ďalšieho štúdia:	Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

17.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do študijného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť potvrdil všeobecný lekár pre dospelých. V prípade zmenenej pracovnej schopnosti je potrebné odporúčanie posudkovej komisie.

Konkrétne zdravotné požiadavky budú rozpracované v školskom vzdelávacom programe pre daný študijný odbor.

18 PROFIL ABSOLVENTA

Vzhľadom na to, že v tejto forme štúdia získavajú žiaci rovnakú kvalifikáciu a rovnaký stupeň vzdelania ako v štvorročnom štúdiu neuvádzame tu znenie Celkovej charakteristiky absolventa, Kľúčových kompetencií, Odborných kompetencií, pretože tieto sú totožné s už uvedenými – pozrite s. 58 – 62.

19 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

19.1 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelanie	36	1152
Disponibilné hodiny	30	960
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	36	1152
Teoretické vzdelávanie	22	704
Praktická príprava	14	448
Disponibilné hodiny	30	960
SPOLU	66	2112

19.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva (7 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurzy, tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej

skúšky.

- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v odborných učebniach ap.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa odbornej praxe/majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- g) Odbornú prax žiaci absolvujú v 1. ročníku minimálne v rozsahu 15 pracovných dní, 6 hodín za jeden vyučovací deň, v 2. ročníku v rozsahu 25 pracovných dní, 5 hodín za jeden vyučovací deň.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). O zaradení predmetu do učebného plánu školy rozhodne zriaďovateľ školy.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne..

19.3 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelanie	66	2112
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	68	2176

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	66	2112
Teoretické vzdelávanie	22	704
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	68	2176

19.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva (7 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurzy, tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v odborných učebniach a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. V študijných odboroch možno vydať výučný list po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín je odborný výcvik. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- g) Vyučovanie odborného výcviku alebo odbornej praxe žiaci absolvujú v 1. ročníku najviac 6 vyučovacích hodín za jeden vyučovací deň, v 2. ročníku najviac 5 vyučovacích hodín za jeden vyučovací deň.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). O zaradení predmetu do učebného plánu školy rozhodne zriaďovateľ školy.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na

strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

20 VZDELÁVACIE OBLASTI

Vzhľadom na to, že v tejto forme štúdia získavajú žiaci rovnakú kvalifikáciu a rovnaký stupeň vzdelania ako v štvorročnom štúdiu neuvádzame tu úplné znenie Vzdelávacích oblastí – Teoretické vzdelávanie (pozrite s. 80 – 81), Praktická príprava (pozrite s. 81), výkonové a obsahové štandardy pre jednotlivé študijné odbory (pozrite s. 83 – 90), pretože tieto sú totožné s už uvedenými.

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM
pre odborné vzdelávanie a prípravu

Skupina
študijných a učebných odborov

32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI

PRÍLOHOVÁ ČASŤ

Príloha 1

VYMEDZENIE POJMOV

Táto časť ŠVP je v procese tvorby.

Príloha 2

ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV

Táto časť ŠVP je v procese tvorby.

Príloha 3

ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAM

Táto časť ŠVP je v procese tvorby.